

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lagar om statsunderstöd för utvecklande av företagsverk-
samhet och om ändring av 41 § i lagen om stödjande av
företagsverksamhet**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet. Genom den föreslagna lagen upphävs lagen om stödjande av företagsverksamhet, vilken dock ännu föreslås bli ändrad för tiden innan den nya lagen träder i kraft. Med stöd av lagen om stödjande av företagsverksamhet kan beslut om beviljande av stöd nämligen endast fattas till utgången av år 2006, vilket gör att det är nödvändigt att ändra lagen så att företagen kan beviljas stöd också under år 2007.

Syftet med den nya lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet är att förenkla, effektivisera och öka verkningfullheten i fråga om det understödssystem som är avsett för utvecklande av företagsverksamheten. Lagförslaget är till sina centrala delar anknutet till programperioden 2007—2013 för Europeiska gemenskapens strukturfonder som börjar vid ingången av 2007.

Genom understöd enligt den föreslagna lagen skall ekonomisk tillväxt, sysselsättning, företagens konkurrenskraft samt andra näringspolitiska mål främjas. Dessa mål försöker man uppnå genom att bevilja understöd för projekt som främjar i synnerhet små och medelstora företags tillväxt och utveckling samt grundandet av sådana företag och internationaliseringen i fråga om dem. Vid beviljandet av understöd avses de regional- och strukturlpolitiska målen inom Europeiska gemenskapen och på nationell nivå samt konkurrensaspekterna beaktas.

Understödssystemet förtydligas bl.a. genom att nuvarande stödprogram slås ihop. Enligt förslaget skall de stöd som för närvarande är i användning, dvs. investeringsstödet och utvecklingsstödet för små och medelstora företag, slås ihop till ett understöd för utvecklande av företag. Genom denna ändring försöker man skapa mer helhetsinriktade

och mer omfattande projekt som är ägnade att utveckla företagens verksamhet på ett mångsidigt sätt. Dessutom avses understödet för utvecklande av företags verksamhetsmiljö få en bredare användning jämfört med det nuvarande verksamhetsmiljöstödet. Genom ändringen eftersträvas att understöd för utvecklande av företags verksamhetsmiljö skall kunna användas flexibelt för syften som främjar små och medelstora företags utveckling samt att förutsättningarna för samarbete mellan läroanstalter, forskningsinstitut och små och medelstora företag skall kunna förbättras. Understödssystemet avses följaktligen i framtiden bestå av två understödsformer: understöd för utvecklande av företag och understöd för utvecklande av företags verksamhetsmiljö.

Enligt vad som föreslås skall understöd kunna beviljas företag inom flera sektorer än vad som för närvarande är fallet. Understöd skall dock inte kunna beviljas för fiskeri, jord- eller skogsbruk. Understöd skall inte heller kunna beviljas för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter, med undantag av investeringar som sammanhänger med produktion av bioetanol för användning i trafiken.

I lagförslaget ingår också tydligare bestämmelser om återbetalning och återkrav av understöd, och dessutom utökas rätten att söka ändring bl.a. i fråga om beslut som gäller avslag på ansökan om understöd och avbrytande av utbetalning av understöd.

Understödsprogram enligt den föreslagna lagen skall användas för genomförandet av Europeiska gemenskapens strukturfondsprogram under den programperiod som börjar vid ingången av 2007. Dessutom skall understödsprogram enligt lagförslaget kunna användas i fråga om understöd som finansieras enbart med nationella medel.

I propositionen beaktas de regional- och

strukturpolitiska mål inom Europeiska gemenskapen som ingår i förordningen om allmänna bestämmelser för strukturfonderna och i förordningen om Europeiska regionala utvecklingsfonden. Med inledandet av den nya programperioden sammanhänger också att Europeiska gemenskapens regler om statligt stöd ändras i synnerhet när det gäller regionala statliga stöd. Dessa ändringar har beaktats i propositionen.

Lagförslaget hänför sig till budgetpropositionen för 2007 och avses bli behandlat i samband med den.

Lagen om stödjande av företagsverksamhet har varit i kraft sedan ingången av 2001. Lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet, som ersätter den ovan nämnda lagen, föreslås vara tidsbegränsat i kraft till utgången av programperioden 2007–2013 för Europeiska gemenskapens strukturfonder. Beslut om beviljande av understöd

avses med stöd av denna lag dock kunna fattas till utgången av 2014, medan beslut om utbetalning av understöd i fråga om finansiering från Europeiska gemenskapens strukturfonder och motsvarande nationella finansiering skall kunna fattas till utgången av 2015. Beslut om utbetalning som gäller enbart nationell finansiering kan, enligt förslaget, fattas i enlighet med beslutsvillkoren för utbetalning av understöd.

Det föreslås att lagen om ändring av 41 § i lagen om stödjande av företagsverksamhet skall träda i kraft vid ingången av år 2007 och lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet vid en tidpunkt under år 2007 om vilken skall föreskrivas genom förordning av statsrådet, efter det att Europeiska gemenskapernas kommission har behandlat de understödsprogram som avses i denna lag.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
ALLMÄN MOTIVERING	5
1. Inledning.....	5
2. Nuläge	5
2.1. Lagstiftning och praxis	5
2.2. Europeiska gemenskapens lagstiftning och strukturfondsprogram	8
2.3. Bedömning av nuläget.....	9
3. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	11
3.1. Målsättning	11
3.2. De viktigaste förslagen.....	11
4. Propositionens konsekvenser.....	13
4.1. Konsekvenser för statsekonomin	13
4.2. Konsekvenser för företagen.....	13
4.2.1. Kvantitativa konsekvenser av den gällande lagen.....	14
4.2.2. Utvärderingsanalys av den gällande lagen.....	16
4.2.2.1. Investeringsstöd	17
4.2.2.2. Utvecklingsstöd för små och medelstora företag	17
4.2.2.3. Verksamhetsmiljöstöd för företag.....	17
4.2.2.4. Konsekvenser för regionerna och sektorerna	17
4.2.3. Företagskonsekvenserna av de viktigaste ändringarna i propositionen.....	18
4.3. Konsekvenser för myndigheterna.....	19
4.4. Konsekvenser för miljön	20
5. Beredningen av propositionen.....	20
5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial.....	20
5.2. Remissyttranden och hur de har beaktats.....	20
6. Samband med andra propositioner.....	20
DETALJMOTIVERING	22
1. Lagförslag.....	22
1.1. Lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet.....	22
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	22
2 kap. Understödsformer.....	24
3 kap. Ansökan om samt beviljande och utbetalning av understöd.....	28
4 kap. Användningen av och tillsynen över understöd.....	30
5 kap. Återkrav av understöd.....	33
6 kap. Särskilda bestämmelser	35
7 kap. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	37
1.2. Lagen om ändring av 41 § i lagen om stödjande av företagsverksamhet	37

2. Närmare bestämmelser.....	37
3. Ikraftträdande	38
LAGFÖRSLAGEN	39
om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet.....	39
om ändring av 41 § i lagen om stödjande av företagsverksamhet.....	47
BILAGA	48
PARALLELLTEXT.....	48
om ändring av 41 § i lagen om stödjande av företagsverksamhet.....	48

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

I denna proposition föreslås att lagen om stödjande av företagsverksamhet (1068/2000) revideras genom att det i stället för den stiftas en ny lag om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet. Man har beslutat föreslå en ny lag i stället för att ändra den gällande lagen av den anledningen att största delen av bestämmelserna i den gällande lagen behöver ändras i sak och även rent tekniskt. Därför är det lagstiftningstekniskt ändamålsenligt att skriva om lagtexten så gott som helt och hållet.

Syftet med lagen är att främja ekonomisk tillväxt, sysselsättning och andra näringspolitiska mål. För att syftet med lagen skall nås skall understöd enligt förslaget beviljas i synnerhet för främjande av små och medelstora företags tillväxt, utveckling och internationalisering och för grundandet av sådana företag. När understöd beviljas skall också de regional- och strukturpolitiska målen inom Europeiska gemenskapen och på nationell nivå beaktas. Propositionen innehåller två understödsformer eller understödsprogram som är beroende av prövning, dvs. understöd för utvecklande av företag och understöd för utvecklande av företags verksamhetsmiljö. Understöden skall i första hand användas för åtgärdsprogram om vilka föreskrivs i rådets förordning (EG) Nr 1083/2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden. Dessutom skall understödsprogram enligt propositionen kunna användas för understöd som finansieras enbart nationellt.

I propositionen har Europeiska gemenskapens bestämmelser om strukturfonder beaktats. Där har också beaktats de mål för regional- och strukturpolitiken som ingår i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden. Centrala mål för regional- och strukturpolitiken när det gäller den programperiod för Europeiska gemenskapens strukturfonder som inleds 2007 är i enlighet med Lissabonstrategin att öka den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen. Man försöker

nå dessa mål bl.a. genom att utveckla och öka företagandet och den innovativa verksamheten och genom att förbättra strukturer och verksamhetsbetingelser som främjar dem.

Jämfört med den nuvarande lagen innehåller propositionen strukturella och tekniska ändringar som är avsedda att göra understödssystemet enklare och smidigare och att möjliggöra finansieringen av mer övergripande och verkningsfulla projekt. Dessutom försöker man med ändringarna göra användningen och övervakningen av understöden effektivare samt förtydliga och underlätta användningen av understöden i synnerhet med tanke på företagen.

Lagen om stödjande av företagsverksamhet gällde som speciallag inom statsbidragslagstiftningen när statsunderstödslagen (688/2001) trädde i kraft den 1 september 2001. När statsunderstödslagen stiftades drog man upp riktlinjer för dess förhållande till övrig lagstiftning både i motiveringen till propositionen och i det betänkande om statsunderstödslagen som riksdagens finansutskott gav. Enligt dessa riktlinjer skall speciallagstiftningen ha så få bestämmelser som möjligt om de frågor om vilka redan föreskrivs i statsunderstödslagen. I lagförslaget har denna synpunkt beaktats på så sätt att undantag från bestämmelserna i statsunderstödslagen endast har gjorts när det har funnits särskilda skäl till detta vad gäller en statsbidragslag om utvecklande av en näringsverksamhet av det slag som det nu är fråga om.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Lagen om stödjande av företagsverksamhet har tillämpats sedan 2001. I lagen ingår investeringsstöd, utvecklingsstöd för små och medelstora företag, stöd för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter samt stöd för förbättrande av företags verksamhetsmiljö. Småföretagsstödet och investeringsstödet för utvecklingsområden, som tidigare varit separata stödformer, slogs samman

med investeringsstödet. I det nuvarande investeringsstödet ingår också startstödet och stödet till företag i företagskuvös, som tidigare varit en del av småföretagsstödet. Internationaliseringsstödet för företag, som tidigare varit en separat stödform, sammanslogs med utvecklingsstödet för små och medelstora företag. En ny stödform som togs i bruk var stödet för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter.

Investeringsstöd har kunnat beviljas både till företag som inleder och företag som breddar sin verksamhet. Investeringsstödet till små företag har kunnat beviljas i hela landet. På ett utvecklingsområde enligt regionutvecklingslagen (602/2002) har investeringsstöd kunnat beviljas också medelstora och stora företag. Dessutom har stöd kunnat beviljas kommuner och fastighetsbolag när projektet handlar om att bygga lokaler för företagsverksamhet. Stora företag har likväl beviljats investeringsstöd endast när projektet har haft verkningar på små och medelstora företag i fråga om tekniköverföring, nätverksbildning och andra liknande verkningar. Investeringsstöd har beviljats för anskaffning av anläggningstillgångar som har varit nödvändiga för inledandet eller breddandet av företagsverksamheten, t.ex. maskiner, anordningar, byggnader och markområden, samt för ändrings- och förbättringsarbeten på anläggningstillgångar. Nivån på investeringsstödet har graderats regionalt på så sätt att den stödnivå som tillämpats har varierat enligt stödområde mellan 10 och 40 procent av de godtagbara investeringsutgifterna.

Det startstöd som ingår i investeringsstödet har på basis av nya arbetstillfällen kunnat beviljas på enhetliga grunder och med samma stödnivå i hela landet till små företag i startfasen. Små företag som är i startfasen och verkar i en företagskuvös har utöver det ovan nämnda kunnat beviljas stöd i hela landet för vissa särskilda kostnader, såsom för hyra av anordningar som skaffats till lokalerna eller företagskuvösen för gemensam användning samt för anskaffning av kontors- och sakkunnigtjänster. I praktiken har startstöd ofta beviljats endast företag i företagskuvös.

Utvecklingsstöd för små och medelstora företag har kunnat beviljas i hela landet till

små och medelstora företag som omfattas av Europeiska gemenskapernas kommissions definition på små och medelstora företag, för betydande utvecklingsprojekt gällande affärskompetens, produkter och produktion samt internationaliseringsfärdigheter. Dessutom har stöd kunnat beviljas för utredning av förutsättningarna att starta ett företag eller av ett företags verksamhetsbetingelser. Stödnivån har varit högst 50 procent av de godtagbara utvecklingsutgifterna.

Stöd för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter har kunnat beviljas i hela landet för investerings- och utvecklingsprojekt i företag som bearbetar sådana jordbruksprodukter som avses i bilaga 1 till EG-fördraget, t.ex. kött och köttprodukter, mjölk- och mejeriprodukter, grönsaker och bär. En förordning av statsrådet (1201/2000) har utfärdats om denna stödform, och den utgör en egen stödform i lagen eftersom denna sektor i Europeiska unionen (nedan EU) är en del av jordbrukssektorn och det stöd som beviljas den regleras genom Europeiska gemenskapernas kommissions regler för statligt stöd vilka gäller stöd till jordbrukssektorn.

Stöd för förbättrande av företags verksamhetsmiljö har kunnat beviljas i hela landet på enhetliga grunder och med samma stödnivå till icke-vinstsyftande offentliga sammanslutningar, stiftelser, föreningar, företag och andra enskilda sammanslutningar. Stödet har kunnat beviljas för projekt med vilka små och medelstora företags verksamhetsbetingelser förbättras. Stöd har beviljats för utvecklande av tjänster inom bl.a. företagskuvös-verksamhet, rådgivning, produktutveckling och nätverksbildning. Verksamhetsmiljöstöd har kunnat beviljas också i form av eget kapital till en kapitalplaceringsfond eller i särskilda fall också till en kapitalplacerings-sammanslutning för att användas för teckning av en fondandel i kapitalplaceringsfonden. I praktiken har endast ett fåtal sådana stödbeslut fattats, och då har stödet för kapitalplaceringsverksamheten kanaliserats till kapitalplaceringsfonden via en offentlig kapitalplaceringssammanslutning.

Åren 2001—2005 beviljades totalt ca 526 miljoner euro i företagsstöd till 11 803 projekt. En betydande del, dvs. 82 procent (432,7 miljoner euro), av det beviljade före-

tagsstödet var EG-programfinansiering. Europeiska regionala utvecklingsfondens andel av EG-programfinansieringen var nästan 206 miljoner euro. Stöd har åren 2001—2005 beviljats totalt 8 276 företag. I genomsnitt har 50 000 euro beviljats i investeringsstöd och 25 500 euro i utvecklingsstöd per företag.

Företagsstöd har åren 2001—2005 sökts för totalt 17 593 projekt och 1,2 miljarder

euro. Andelen negativa beslut av alla stödbeslut under denna tid har varit 31 procent.

I tabell 1 presenteras det företagsstöd som beviljats åren 2001—2005 enligt stödform. Både nationell finansiering och EG-finansiering ingår. Tabellen innehåller uppgifter, specificerade enligt stödform, om de genomsnittliga stödnivåerna i förhållande till de godtagbara utgifterna.

Tabell 1

BEVILJADE FÖRETAGSSTÖD ÅREN 2001—2005

Stödform	Beslut		Genomsnittligt stöd, % av de godtagbara utgifterna, %
	st.	euro	
Investeringsstöd	7 144	357 919 276	20
varav startstöd	847	11 822 000	42
varav stöd för företag i företagskuvös	441	3 401 177	45
Utvecklingsstöd	3 948	100 358 946	46
Stöd för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter	223	13 183 691	25
varav investeringsstöd	175	12 069 162	16
varav utvecklingsstöd	48	1 114 529	37
Verksamhetsmiljöstöd	488	54 794 673	57
Alla sammanlagt	11 803	526 256 586	

Företagsspecifika stöd har inriktats i synnerhet på små och medelstora företag som omfattas av Europeiska gemenskapernas kommissions definition på små och medelstora företag. Med ett företag som omfattas av definitionen på ett litet eller medelstort företag avses ett företag med färre än 250 anställda och en årsomsättning på högst 50 miljoner euro eller en balansomsättning på högst 43 miljoner euro. Dessutom skall företaget uppfylla kännetecknen för ett oavhängigt företag och de andra kännetecknen för ett litet och medelstort företag som ingår i rekommendationen. Stora företag har kunnat beviljas investeringsstöd endast i utvecklingsområden, och beviljandet av stöd till stora företag har begränsats ytterligare under den tid som den nuvarande lagen har varit i kraft. Det har varit möjligt att bevilja investeringsstöd till stora företag endast när ett stort företags projekt har haft verkningar på små och medelstora företag i regionen när det gäller t.ex. underleveranser, nätverksbildning och

andra motsvarande verkningar. Dessutom har ett stort företags projekt förutsatts vara viktigt med tanke på utvecklandet av eller sysselsättningen i regionen. Av det stöd som beviljades åren 2001—2005 gällde endast 10 procent av det totala beloppet och 1,5 procent av stödbesluten stora företag. En betydande del av det beviljade stödet gällde små företag som sysselsatte färre än 50 anställda. Deras andel av de beviljade stöden var nästan 70 procent.

Enligt en sektorvis granskning riktades nästan 80 procent av det stöd som beviljades 2001—2005, räknat i euro, till industriföretag. Tjänsteföretagens andel av det beviljade stödet var något över 20 procent. Av de enskilda sektorerna har de största stöddagarna funnits inom tillverkning av metallprodukter (18 procent), övrig industri (14 procent), virkes- och trävaruindustri (14 procent), företagstjänster (9 procent), inkvarteringsverksamhet och programtjänster inom turism (8 procent) samt elektronik- och elindustri

(5 procent).

Enligt gällande lag skall ansökningarna om företagsstöd lämnas in till den arbetskrafts- och näringscentral (nedan TE-central) inom vars område projektet genomförs. Det är också TE-centralerna som behandlar ansökningarna och fattar besluten, med undantag för ansökningar om investeringsstöd där beloppet av de utgifter som ligger till grund för stödet överskrider 1,7 miljoner euro. I fråga om dessa ansökningar fattas beslutet av handels- och industriministeriet på framställning av TE-centralen. Handels- och industriministeriet fattade åren 2001—2005 totalt 238 beslut om företagsstöd, av vilka de positiva besluten var 170 och i dem beviljades totalt 110,7 miljoner euro i stöd. Handels- och industriministeriets andel av alla beslut om investeringsstöd som fattades under åren i fråga utgjorde till antalet 1,4 procent och till beloppet 21 procent. I fråga om alla stödbeslut görs vid TE-centralerna en företags- och projektutredning där man granskar bl.a. det stödsökande företags affärsverksamhet, verksamhetsområde och marknad samt det projekt som föreslås få stöd och dess betydelse för den som ansöker om stöd.

Ett viktigt syfte med lagen om stödjande av företagsverksamhet har varit att förbättra effekterna av stöden. Till följd av detta togs en granskning av stödets verkningsfullhet i bruk när lagen trädde i kraft. Detta innebär att man i varje projekt i samverkan med den som ansöker om stöd bedömer vilken verkan stödet har på genomförandet av projektet, dvs. genomförs projektet alls utan stöd eller genomförs projektet i vidare omfattning, med högre kvalitet eller enligt en snabbare tidtabell om det får stöd.

För att förbättra effekterna av stöden togs dessutom ett förfarande i bruk där man tillsammans med den som ansöker om stöd för varje beslut bedömer vilka verkningar projektet i fråga har på företagets omsättning, export och antal anställda. I fråga om dessa uppgifter sänds stödtägaren en enkät två år efter det att projektet har genomförts. I enkäten reds det ut hur de bedömda verkningarna har realiserats, och uppgifterna om utfallet sparas i ett myndighetsregister bland uppgifterna om projektet i fråga.

2.2. Europeiska gemenskapens lagstiftning och strukturfondsprogram

Beviljandet av företagsspecifika stöd regleras genom Europeiska gemenskapens regler om statligt stöd.

Beviljandet av investeringsstöd enligt den nuvarande lagen regleras av Europeiska gemenskapens riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål för åren 2000—2006 (98/C 74/06 EGT C 74, 10.3.1998), nedan riktlinjerna för regionalt statligt stöd, och av kommissionens förordning om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag (EG nr 70/2001; EGT L 10, 13.1.2001), nedan kommissionens förordning om statligt stöd till små och medelstora företag. På beviljandet av utvecklingsstöd för små och medelstora företag tillämpas både kommissionens förordning om statligt stöd till små och medelstora företag och gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling (96/C 45/06 EGT C 45, 17.2.1996). Av dessa statsstödsbestämmelser är riktlinjerna för regionalt statligt stöd samt gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling i kraft till utgången av 2006. Giltighetstiden för kommissionens förordning om statligt stöd till små och medelstora företag har kommissionen för avsikt att förlänga så att förordningen gäller till utgången av 2007. Stöd enligt lagen om stödjande av företagsverksamhet är i vissa fall som definieras särskilt i en förordning av statsrådet förknippade med en möjlighet att bevilja företagsstöd också med stöd av kommissionens förordning om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse (EG nr 69/2001). Den möjlighet att stödja regionala kapitalplaceringsfonder som ingår i verksamhetsmiljöstödet regleras av kommissionens meddelande om statligt stöd och riskkapital (2001/C 235/03). På stöd för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter har gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn (2000/C 28/02, EGT C 28.1.2000) tillämpats.

De ovan nämnda reglerna för statligt stöd gäller till utgången av 2006, med undantag av kommissionens förordning om statligt stöd till små och medelstora företag, vars gilt-

tighetstid kommissionen har för avsikt att förlänga till utgången av 2007. Europeiska gemenskapernas kommission håller på att revidera de ovan nämnda reglerna om statligt stöd, och det är meningen att ändringarna skall vara i kraft från ingången av 2007 i fråga om andra regler för statligt stöd än kommissionens förordning om statligt stöd för små och medelstora företag.

I fråga om de regler för statligt stöd som nämns ovan har kommissionen redan gett riktlinjer för statligt regionalstöd för 2007—2013 (2006/C 54/08) vilka träder i kraft vid ingången av 2007. Riktlinjerna för statligt regionalstöd innehåller inga betydande ändringar av innehållet. De viktigaste ändringarna gäller en inskränkning av utvecklingsområdet i de gamla EU-länderna, vilket bl.a. beror på att nya länder som är ekonomiskt sämre utvecklade blev medlemmar i Europeiska unionen 2005. Dessutom sjunker stödnivåerna för de regionala investeringsstöden i Finland, och den befolkning som utvecklingsområdet omfattar sjunker till 33 procent.

Enligt Europeiska gemenskapernas kommissions preliminära utkast till dokument (20.4.2006) är det meningen att de regler för statligt stöd som tillämpas på forskning och produktutveckling skall revideras så att det blir möjligt att bevilja forsknings- och utvecklingsstöd i större omfattning än för närvarande också till verksamhet som stöder innovationer. De åtgärder som stöder innovationer skall bl.a. hänföra sig till stödandet av nya innovativa företag, innovationskluster och innovationer inom tjänstesektorn.

Allt sedan 1995 har EG:s strukturfondsmedel använts som delfinansiering av stödprogram enligt lagen om stödjande av företagsverksamhet, och man har varit tvungen att harmonisera företagsstödsprogrammen med EG-rättsakterna.

I programmen för strukturfondsperioden 2000—2006 har stödprogrammen enligt lagen om stödjande av företagsverksamhet varit investeringsstöd, utvecklingsstöd för små och medelstora företag samt stöd för förbättrande av företags verksamhetsmiljö. Företagsstöden har haft en central ställning vid genomförandet av de regionala målprogrammen 1 och 2. I fråga om användningen av Europeiska regionala utvecklingsfondens

medel har handels- och industriministeriets förvaltningsområdes andel, inklusive stöd från Teknologiska utvecklingscentralen och finansiering från Finnvera Abp, uppgått till ungefär hälften.

Också de rättsakter som gäller användningen av EG:s strukturfonders medel under den nya programperioden 2007—2013 revideras som bäst, och de träder i kraft vid ingången av 2007. Vid ingången av 2007 träder bl.a. rådets förordning (EG) nr 1083/2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden, vilken gavs i juli 2006, samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden i kraft. Dessutom är avsikten att vid ingången av år 2007 skall en förordning om verkställande av den allmänna förordningen träda i kraft. Jämfört med den nuvarande programperioden blir det ändringar bl.a. i programstrukturen, programområdena och beloppet, inriktningen och användningen av resurser inom ramen för strukturfonderna samt i de bestämmelser som gäller godtagbara kostnader som betalas ur strukturfonderna och i administreringen av och tillsynen över finansieringen via strukturfonderna.

2.3. Bedömning av nuläget

Bland annat en undersökning av Jyväskylä universitet som publicerats 2005 och som granskar hur verkningsfulla företagsstöden är och hur väl de fungerar, visar att de grundläggande riktlinjerna i lagen om stödjande av företagsverksamhet har fungerat och att företagsstöden rätt väl har inriktats på företagens centrala behov. Det finns ändå flera skäl till att revidera lagen.

För det första är lagen om stödjande av företagsverksamhet tidsbegränsad, och med stöd av den kan beslut om beviljande av stöd fattas endast till utgången av 2006.

Dessutom förutsätter revideringen av Europeiska gemenskapernas kommissions rättsakter om statligt stöd samt inledandet av den nya perioden 2007—2013 av EG:s strukturfondsprogram och revideringen av de rättsakter som hänför sig till detta en anpassning av stödprogrammen enligt lagen om stödjande

av företagsverksamhet.

Den 4 mars 2006 gavs riktlinjer för statligt regionalstöd för åren 2007—2013 i anslutning till Europeiska gemenskapernas kommissions regler för statligt stöd vilka skall tillämpas på företagsstödsprogram enligt den lag som skall revideras. Jämfört med de nuvarande riktlinjerna ändras bl.a. de stödnivåer som hänför sig till investeringskostnaderna samt de områden där stöd enligt regeln om statligt stöd kan beviljas för investeringar. Dessa ändringar förutsätter att programmet för investeringsstöd ändras till denna del.

Under den nuvarande programperioden 2000—2006 för Europeiska gemenskapens strukturfonder har en betydande del, 82 procent, bestått av det beviljade företagsstödet av programfinansiering från EG-strukturfonderna. Det är meningen att programfinansieringen från EG:s strukturfonder skall stå för en betydande andel av det företagsstöd som beviljas också under den nya programperioden 2007—2013 för EG:s strukturfonder. Därför bör den nya lagen anpassas så att stödprogram som är förenliga med den kan användas i de nya strukturfondsprogrammen. Avsikten är att företagsstöden under den nya programperioden skall användas som delfinansiering huvudsakligen i det mål som gäller regional konkurrenskraft och sysselsättning. För den nya programperioden för EG:s strukturfonder har man satt som mål att inrikta 75 procent av det stöd som medfinansieras av fonderna på att öka den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen i enlighet med Lissabonstrategin. Målet är att inrikta programfinansieringen på att utveckla i synnerhet företagsamheten, informationssamhället, innovationsverksamheten, forskningen, utbildningen och tjänsternas tillgänglighet. Dessa mål och prioriteringar bör beaktas när företagsstöd i enlighet med den nya lagen fördelas. Också ändringarna i de rättsakter som gäller godtagbara kostnader som betalas ur strukturfonderna samt ändringarna i de bestämmelser som sammanhänger med tillsynen och med administreringen av finansieringen via strukturfonderna orsakar behov av ändringar.

Revideringsbehov kom fram också i Jväs-kylä universitets undersökning av hur verkningfulla de nuvarande företagsstödspro-

grammen är och hur väl de fungerar. Enligt undersökningen sammanhänger behoven av att utveckla lagen främst med en precisering av företagsstödsstrategins styreffekter och prioriteringar. Finansierings- och utvecklingsprogrammen bör bättre än för närvarande inriktas så att de motsvarar tillväxtföretagens utvecklingsbehov. Även företag som inleder sin verksamhet bör beaktas bättre enligt sin betydelse och sina olika utgångspunkter. I undersökningen betonades också betydelsen av att företagen utvecklas som helhet. Man bör sträva efter att effektivare än för närvarande utnyttja de möjligheter att utveckla konkurrenskraften som investeringarna skapar genom att maskin- och anordningsinvesteringar kopplas samman med en samtidig utveckling av kunnandet. I fråga om alla stödgrupper bör särskild uppmärksamhet ägnas utvecklandet av arbetsproduktivitet och teknologi, möjligheterna till synergier från stöden samt en effektivisering av de regionala verkningarna. Enligt undersökningen var man huvudsakligen nöjd med hur stöden har genomförts.

Ändringarna i näringsstrukturen, varav en av de viktigare är ökningen av antalet tjänsteföretag, föranleder också ett behov av att revidera lagen. Antalet företag har ökat 1999—2004 (exkl. handeln) inom fastighets- och företagstjänster, social- och hälsovårdstjänster och andra sektorer som producerar personliga tjänster. Antalet företag inom tjänstesektorn var 1999 totalt 107 243 och 2004 totalt 119 187. Det kan antas att antalet tjänsteföretag och deras produktion ökar också i fortsättningen. En ändring av näringsstrukturen förutsätter att företagen inom tjänstesektorn beaktas bättre än för närvarande i den nya lagen.

I en framtidsöversikt över handels- och industriministeriets förvaltningsområde som publicerats år 2006 har tjänstesektorn och utvecklandet av dess produktivitet lyfts fram som ett centralt prioriteringsområde. I framtidsöversikten betonas också att affärsverksamheten måste ses över, affärskompetensen utvecklas och innovationssystemet effektiviseras. De ovan nämnda prioriteringarna inom den näringspolitiska strategin bör beaktas bättre än för närvarande i den föreslagna lagen.

3. Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1. Målsättning

Målsättningen med denna proposition är att den föreslagna lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet så väl som möjligt skall motsvara de nationella behoven av att utveckla understödssystemet och dessutom lämpa sig som nationell rättsgrund för Europeiska gemenskapens strukturfondsprogram inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Dessa mål nås genom att det grundläggande innehållet i företagsstöden enligt den nuvarande lagen behålls och företagsstödssystemet görs klarare och enklare.

Syftet med den föreslagna lagen är att effektivisera det allmänna åtgärder i synnerhet vid främjandet av små och medelstora företags verksamhet. Ett mål är också att förbättra företagets konkurrenskraft på lång sikt genom utveckling av kunskaper, teknologins nivå, förutsättningarna för internationalisering och företagets verksamhetsbetingelser. Dessutom är avsikten att inrikta understöd i synnerhet på företag som har goda tillväxtförutsättningar.

I fråga om den regionala näringspolitiken innehåller den föreslagna lagen bestämmelser om ett regionalt graderat understöd för investeringar. De områden som har rätt att understöda investeringar, liksom också understödets maximinivåer, godkänns av Europeiska gemenskapernas kommission på förslag från Finland. Målet är att i enlighet med regionutvecklingslagen (602/2002) försöka jämna ut skillnaderna i den regionala utvecklingen genom att främja en ökning av det konkurrenskraftiga företagsbeståndet och av produktionsverksamheten i sämre utvecklade regioner.

I fråga om Europeiska gemenskapens nya programperiod för strukturfonderna är målet med den föreslagna lagen ett understödspaket som stöder uppnåendet av strukturfondsprogrammets centrala näringspolitiska mål och mål som gäller utvecklandet av företagsverksamheten. För detta krävs ett mångsidigt och effektivt understödssystem. För att de näringspolitiska målen i strukturfondsprogram-

men skall nås måste understödsprogrammen dessutom tillämpas på ett sådant sätt att programmen blir effektivare.

Målet med revideringen av lagen är utöver det ovan sagda att göra understödssystemet klarare och enklare och att samordna understöden. Ett mål är också att få administreringen av understödssystemet att fungera bättre och smidigare och att verka utgående från kundens behov. På grund av de krav som sammanhänger med användningen av nationella medel och medel från Europeiska gemenskapen är det viktigt att ytterligare förbättra tillsynen över hur understöden används.

3.2. De viktigaste förslagen

Det föreslås att en bestämmelse tas in i lagen som anger syftet med lagen samt grunderna för inriktning av understöden. Enligt denna bestämmelse skall syftet med lagen vara att främja ekonomisk tillväxt, sysselsättning och andra näringspolitiska mål genom att understöd beviljas i synnerhet för små och medelstora företags tillväxt och utveckling samt för grundandet av sådana företag. Vid beviljandet av understöd skall också konkurrenspunkterna samt de regional- och strukturpolitiska målen inom Europeiska gemenskapen och på nationell nivå beaktas. Syftet är att i en förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av lagen inbegripa mer detaljerade bestämmelser om bl.a. inriktningen av de understöd som beviljas samt om bedömningen av understödets effekter.

De stödprogram som finns i den gällande lagen föreslås bli förenhetligade på så sätt att investeringsstödet och utvecklingsstödet för små och medelstora företag sammanslås till ett understöd för utvecklande av företag. Detta möjliggör att investeringar och utvecklingsåtgärder mera flexibelt än för närvarande kan kopplas till varandra. Med tanke på utvecklingen av små och medelstora företags konkurrenskraft är det ofta ändamålsenligt att i samband med investeringar satsa också på annan utveckling. På motsvarande sätt kan t.ex. utvecklingsprojekt för produkter och produktion förutsätta investeringar. Ur företagets synvinkel klargör den föreslagna ändringen situationen också såtillvida att företa-

gen i sin ansökan om understöd inte längre behöver dela upp projekten i investerings- och utvecklingsåtgärder, utan uppdelningen görs som tjänsteuppdrag.

Indelningen av understödsformerna i stödjande av investeringar och utveckling har också i någon mån ansetts vara konstgjord och kategorisera verksamheten. Genom att sammanslå understödsformerna försöker man förbättra förutsättningarna för att skapa mer övergripande och vidsträckt projekt som mångsidigare utvecklar företagets verksamhet.

I den gällande lagen finns bestämmelser om stödprogram som gäller förädling av livsmedel i en första etapp, dvs. stödprogram för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter. Syftet är att det i den nya lagen inte längre finns ett separat stödprogram för denna sektor, utan stödjandet av företag inom sektorn i fråga överförs till och integreras med jord- och skogsbruksministeriets stödssystem. I fråga om förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter skall understöd dock enligt vad som föreslås kunna beviljas för investeringar som sammanhänger med produktionen av bioetanol som är avsedd att användas inom trafiken främst när det är fråga om en betydande industriell investering. Mindre projekt med anknytning till produktion av bioetanol försöker man finansiera med hjälp av jord- och skogsbruksministeriets stödssystem.

Enligt nuvarande lag kan investerings- och utvecklingsstöd inte beviljas för gårdsbruk eller fiskeri. Investerings- och startstöd kan inte heller beviljas för byggande, detaljhandel eller transport, om det inte är fråga om ett projekt inom turismen. Dessutom har investeringsstöd kunnat beviljas företag som bjuder ut personliga tjänster endast när det är fråga om ett litet företag som är viktigt med tanke på utvecklandet av regionens näringsstruktur.

I propositionen föreslås att de sektorer som kan få finansiering utökas i lagen så att understöden omfattar alla andra sektorer än fiskeri, jord- och skogsbruk samt förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter. I fråga om förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter skall understöd dock kunna beviljas för investeringar som sammanhänger

med produktion av bioetanol som är avsedd för användning i trafiken.

Fiskeri, jordbruk och förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter har utesluts, eftersom dessa sektorer till en stor del inte regleras i enlighet med riktlinjerna för statligt regionalstöd eller kommissionens förordning om statligt stöd till små och medelstora företag. Bestämmelser om stödjande av dessa sektorer föreskrivs huvudsakligen i enlighet med Europeiska gemenskapernas kommissions separata branschvisa regler.

Också skogsbruket föreslås bli särskilt omnämnt som en sektor som inte omfattas av utvecklingsunderstödet för företag. Detta kan inte anses betyda någon särskild innehållsmässig ändring i tillämpningen av lagen, eftersom begreppet gårdsbruk, som används i gällande lag, på basis av definitionerna i lagen om finansiering av landsbygdsnärningar (329/1999) inbegriper både jordbruk och skogsbruk som nu skall nämnas särskilt. När skogsbruket nämns separat förenhetligar det praxis också med Finnvera Abp:s branschrestriktioner. I detta sammanhang skall med skogsbruk avses skötsel av skog och odning av trädbestånd som utövas i form av primärproduktion, men t.ex. inte förädling av trä och andra skogsresurser för olika användningsändamål. För sådant skogsbruk som definieras på detta sätt har stöd inte beviljats enligt gällande lag.

I och med att de sektorer som är föremål för understöd utökas blir det viktigare att i högre grad än tidigare beakta konkurrensaspekter mellan företagen när understöd beviljas.

Enligt nuvarande lag kan på det utvecklingsområde som avses i 38 § i regionutvecklingslagen investeringsstöd beviljas till ett sådant fastighetsbolag eller en sådan kommun som bygger verksamhetslokaler för företagsverksamhet. I den föreslagna lagen föreslås att en kommun eller ett sådant fastighetsbolag där kommunen är ägare kan beviljas understöd för utvecklande av företag endast när verksamhetslokaler byggs för små och medelstora företag. Motivet till ändringen är att det inte är ändamålsenligt att finansiera projekt som går ut på att lokaler byggs för stora företag som har klart bättre förutsättningar att finansiera sitt projekt för verk-

samhetslokaler än små och medelstora företag.

I den gällande lagen har i fråga om investeringsstöd föreskrivits att om stödtagaren under de fem år som följer på utbetalningen av den sista posten av stödet utan tvingande skäl upphör med eller i väsentlig grad inskränker den verksamhet som utgör grund för beviljandet av stödet, skall det bestämmas att investeringsstödet återbetalas helt eller delvis, om inte något annat följer av särskilda skäl. Denna tidsfrist kan av särskilda skäl förlängas. Det föreslås att bestämmelsen om återkrav förtydligas till denna del i den nya lagen så att ett understöd som inriktas på investeringar återkrävs, om understödstagaren upphör med eller i väsentlig grad inskränker den verksamhet som är föremål för understödet innan fem år har förflutit från utbetalningen av den sista posten av understödet. För små och medelstora företag skall tiden för användning av egendomen dock vara tre år från utbetalningen av den sista posten av understödet. Den myndighet som beviljat understödet skall av särskilda skäl kunna bestämma att användningstiden är högst tio år. Från återkrav av understödet och den ränta och dröjsmålsränta som skall beräknas på det kan man helt eller delvis avstå endast när återkravet är oskäligt för understödtagaren.

I fråga om beslut som fattats utifrån gällande lag finns ingen besvärsmöjlighet, med undantag för de beslut som gäller återkrav av stödet. Det föreslås att i den nya lagen tas in rätt att söka ändring också i ett beslut som gäller beviljande av understöd och avslag på ansökan om understöd samt utbetalning och avbrytande av utbetalningen. Enligt den föreslagna lagen skall ändring först sökas genom rättelseyrkande hos den myndighet som fattat beslutet och i det beslut som fattats om rättelseyrkandet får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Eftersom beslut om beviljande av stöd enligt 41 § 2 mom. i lagen om stödjande av företagsverksamhet endast kan fattas till utgången av 2006 och lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet enligt den föreslagna lagen träder i kraft under år 2007 vid en tidpunkt som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet, är det nöd-

vändigt att ändra lagen om stödjande av företagsverksamhet så att beslut om stöd kan fattas ännu år 2007.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Konsekvenser för statsekonomin

Avsikten är att understöden enligt lagförslaget finansieras med anslag i statsbudgeten och med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden. För de understöd som beviljas enligt lagen tas i statsbudgeten årligen in en bevillningsfullmakt för beviljande av statligt understöd enligt den föreslagna lagen och ett förslagsanslag för betalning av de utgifter som föranleds av beslut som fattats under året i fråga och tidigare år.

Enligt bedömning föranleder lagförslaget ingen ökning av statens utgifter jämfört med de utgifter som den nuvarande lagen om stödjande av företagsverksamhet föranleder. Europeiska regionala utvecklingsfondens finansiering, som kanaliseras via EG:s strukturfondsprogram, och motsvarande nationella finansiering som beviljas enligt den föreslagna lagen bestäms utifrån målen med och prioritetssområdena för strukturfondsprogrammen.

4.2. Konsekvenser för företagen

Finansieringen enligt såväl den föreslagna som den gällande lagen inriktar sig huvudsakligen på små och medelstora företag. De understöd som avses i den föreslagna lagen syftar till att främja materiella och immateriella investeringar samt utveckla företagen och deras verksamhetsmiljö. Syftet är att understöd riktas speciellt till företag som har goda tillväxtförutsättningar och som inleder eller utvidgar sin verksamhet.

De understödsprogram som ingår i den föreslagna lagen tillämpas enligt förslaget i synnerhet vid genomförandet av Europeiska gemenskapens strukturfondsprogram. Regionalt kommer understöden enligt lagen att i betydande grad vara inriktade på Östra och Norra Finland. Utöver detta realiserar genom understödsprogram enligt lagen den allmänna företagspolitiken samt den regionala näringspolitiken.

I syfte att förbättra det kundcentrerade tillvägagångssättet försöker man göra understödssystemet klarare. I fråga om detta är det viktigt att antalet understödsformer inskränks till två och att bestämningen av verksamhetsområdet klargörs.

Nedan granskas vilka verkningar de viktigaste förslagen har på företagets verksamhet. Bedömningen av konsekvenserna hänför sig till avsnitten 4.2.1 och 4.2.2 och sker genom granskning av de praktiska konsekvenserna av gällande stödssystem samt beloppen av de stöd som beviljades åren 2001—2005, inriktningen av dem samt deras företags- och arbetsplatsverkningar. Dessutom behandlas en undersökning av de nuvarande företagsstödprogrammets effektivitet som handels- och industriministeriet publicerade år 2005 och som gjorts av Jyväskylä universitet.

Understöden enligt den föreslagna lagen avses bli uppföljda i framtiden med avseende på verkningar och effektivitet bl.a. genom undersökningar av effektiviteten. Avsikten är dessutom att fortsätta med den systematiska bedömningen av effektiviteten i samband med varje projekt. Detta innebär att man tillsammans med stödtagaren bedömer hur understödet inverkar på genomförandet

av projektet och vilka verkningar det projekt som får understöd har på företagets omsättning, export och antal anställda när understödet beviljas och när det betalas ut samt tidsgast två år efter att projektet har genomförts.

4.2.1. Kvantitativa konsekvenser av den gällande lagen

Företagsstöd enligt lagen om stödjande av företagsverksamhet har enligt myndighetsregistret över företagsstöd åren 2001—2005 beviljats 11 803 projekt till ett belopp av totalt cirka 526 miljoner euro. Den största delen av stödet, dvs. cirka 470 miljoner euro, beviljades direkt för företagsvisa investerings- och utvecklingsprojekt. Den resterande delen av stödet beviljades som verksamhetsmiljöstöd för utvecklingsprojekt som förbättrar företagets verksamhetsmiljö. I tabell 2 finns uppgifter om de företagsvisa stöd per stödform som beviljades åren 2001—2005, och det innehåller både nationell finansiering och Europeiska gemenskapens finansiering. Tabellen innehåller också en uppskattning av nya arbetsplatser och nya företag, vilkas uppkomst de beviljade stöden har medverkat till.

Tabell 2.

Stödform	Beslut		Nya arbetsplatser Nya företag	
	st.	euro	st.	st.
Investeringsstöd	7 144	357 919 276	21 848	2 004
varav startstöd	847	11 822 000	2 939	869
varav kuvösstöd	441	3 401 177	1 366	402
Utvecklingsstöd	3 948	100 358 946	11 227	388
Stöd för jordbruksprodukter	223	13 183 691	625	32
varav investeringsstöd	175	12 069 162	562	21
varav utvecklingsstöd	48	1 114 529	63	11
Alla sammanlagt	11 305	471 461 913	33 700	2 424

Företagsvisa investerings- och utvecklingsstöd har beviljats enligt syftet i lagen om stödjande av företagsverksamhet i synnerhet till små och medelstora företag som sysselsätter färre än 250 anställda. Dessa företags andel av de fattade besluten har utgjort cirka 98 % och i eurobelopp cirka 90 %. Värt att beakta är också att stöd huvudsakligen bevil-

jades små företag som sysselsätter färre än 50 personer. Deras andel av besluten utgjorde cirka 91 % och av det beviljade stödet nästan 70 %. De stora företagens andel av antalet företag har utgjort knappt 2 % och i eurobelopp cirka 10 %.

I tabell 3 granskas fördelningen av investerings- och utvecklingsstöd per arbets-

krafts- och näringscentral både vad gäller antalet beslut och stödets belopp åren 2001–2005.

Tabell 3.

Arbetskrafts- och näringscentraler	INVESTERINGSSTÖD			UTVECKLINGSSTÖD		
	Ansökningar som handlagts	Beviljat		Ansökningar som handlagts	Beviljat	
		st.	euro		st.	euro
Syd-Österbottens TE-central	733	466	12 525 149	274	134	3 259 929
Södra Savolax TE-central	481	353	23 903 868	233	181	5 638 268
Tavastlands TE-central	1 208	946	27 772 470	526	394	8 561 897
Sydöstra Finlands TE-central	711	408	14 478 253	370	219	4 452 545
Kajanalands TE-central	424	251	15 947 417	137	80	3 176 970
Mellersta Finlands TE-central	800	521	23 195 784	239	164	4 302 240
Lapplands TE-central	907	553	45 939 505	277	188	4 424 771
Birkalands TE-central	731	511	12 121 972	460	267	7 901 996
Österbottens TE-central	845	577	17 286 315	419	289	6 418 536
Norra Karelen TE-central	546	368	30 029 056	221	153	4 080 378
Norra Österbottens TE-central	1 109	745	36 043 012	459	337	10 225 959
Norra Savolax TE-central	757	423	57 987 249	281	169	4 299 969
Satakuntas TE-central	436	329	19 129 612	197	142	3 436 207
Nylands TE-central	356	292	2 302 715	1 238	959	23 034 319
Egentliga Finlands TE-central	616	401	19 256 899	350	272	7 144 962
Alla sammanlagt	10 660	7 144	357 919 276	5 681	3 948	100 358 946

Det centrala syftet med lagen om stödjande av företagsverksamhet var att förbättra stödets verkningsfullhet. Till följd av detta infördes en ny metod för bedömning av verkningsfullheten, och enligt den bedöms för varje projekt vilken effekt stödet har på genomförandet av projektet, dvs. huruvida projektet alls genomförs utan stöd, genomförs projektet i en större omfattning, på en kvali-

tativt högre nivå eller enligt en snabbare tidtabell än vad som vore fallet utan stöd. Genom detta förfarande försöker man effektivisera stödets verkningsfullhet. I tabell 4 granskas stödets uppskattade effekt på genomförandet av projektet med avseende på investerings- och utvecklingsstöd som beviljats åren 2001–2005.

Tabell 4.

Stödform	Projekt	Projektet genomförs inte alls		Projektet genomförs i större omfattning		Projektet genomförs med bättre kvalitet		Projektet tidigare läggs	
	st.	st.	%	st.	%	st.	%	st.	%
Investeringsstöd	7 144	1 108	16	2 377	33	2 214	31	756	11
Utvecklingsstöd	3 948	659	17	1 905	48	1 064	27	315	8
Sammanlagt	11 092	1 767	16	4 282	39	3 278	30	1 071	10

För förbättrande av stödets verkningsfullhet infördes dessutom ett förfarande enligt vilket man tillsammans med stödtagaren bedömer vilka verkningar det projekt som får stöd har på företagets omsättning, export och antal anställda både när stödet beviljas och när det betalas ut. Stödtagarna får dessutom två år efter att projektet genomförts besvara en enkät om vilka konsekvenser projektet har haft.

4.2.2. Utvärderingsanalys av den gällande lagen

Handels- och industriministeriet hade låtit göra en utvärderingsanalys av lagen om stödjande av företagsverksamhet och analysen publicerades den 20 september 2005. I undersökningen utreddes hur verkningsfullt stödssystemet är och hur väl det fungerar. Analysen gjordes av forskningsenheten för sakkunnigtjänster vid Jyväskylä universitets fakultet för ekonomiska vetenskaper.

Stödssystemets funktionsduglighet och resultat bedömdes på övergripande nivå med avseende på dels de enskilda stöden, dels verkningarna av hela systemet. Det empiriska materialet för utvärderingen utgjordes av 3 963 projekt som fått stöd och slutförts under åren 2001—2003, 158 företags-/projektintervjuer, 268 intressegrupps-/sakkunnigsvar på en Internetenkät samt fallstudier som representerar de olika stödformerna.

Enligt undersökningen har företagsstödet haft en klart positiv effekt på genomförandet av projekten. Stöden gjorde det möjligt att genomföra projekten, breddade genomförandet av dem eller höjde deras kvalitet. Stödets inverkan på tidpunkten för genomförandet av

projektet, närmast att projektet tack vare stödet kunde genomföras tidigare, var dock inte lika stor. Stödets skadliga konkurrensverkningar blev relativt små med tanke på helheten. I enlighet med vad som sagts ovan har företagsstöden en betydande effekt när det gäller att reparera brister i verksamheten på marknaden. I fråga om hur hela systemet fungerar har det i undersökningen konstaterats att de nuvarande stödformerna kompletterar varandra rätt väl. Stödformerna utgör en helhet där de olika stödformerna har olika roller som dock samtidigt stöder och kompletterar varandra.

Enligt undersökningen främjade stöden genomförandet av investeringar samt utvecklingen av substans- och affärskompetens. Företagens konkurrenskraft främjades genom att produktionen och produktifieringen effektiviserades samt genom att hanteringen av finansieringen utvecklades. Utvecklingen av teknologi och kompetens samt stödandet av nya företag var de viktigaste objekten vid sidan av stödandet av investeringar. Enligt undersökningen kunde resultaten och verkningarna av de använda stöden generellt sett anses goda. Stödformerna upplevdes också i regel fungera bra. Dessutom var man relativt nöjd med verkställandet av stöden. Särskilt nöjd var man med myndigheternas verksamhet, medan villkoren för beviljande av stöden fick mest kritik. Centrala utmaningar för framtiden med tanke på det övergripande systemet är att kunna uppnå samverkningar mellan de olika stödformerna, att bättre kunna beakta en heterogen företagsbas än för närvarande samt att effektivare kunna nyttiggöra innovationer och kompetens.

4.2.2.1. Investeringsstöd

Investeringsstöden härrörde enligt undersökningen från företagens verkliga investeringsbehov och baserade sig på efterfrågan. En finansiering av investeringar och grundandet av företag som direkt inriktas på företagen stöder verksamma och nygrundade företags möjligheter att förbättra sin produktivitet och konkurrenskraft samt bredda sin affärsverksamhet genom att öka och förnya produktionskapitalet. Bland de konsekvenser som investeringsprojekten hade framhävdes följande: utvecklandet av kvaliteten på produkter och tjänster, utvecklandet av teknologinivån och produktionsmetoderna i fråga, utvecklandet av teknologisk kompetens, breddandet av produktionen och nya produkter. De projekt som fick stöd gav också upphov till betydande verkningar utanför det egentliga investeringsprojektet, stora tilläggsinvesteringar samt utvecklingsverksamhet som understöddes med offentliga medel. Investeringsstöden har också breddat företagets produkt- och tjänsteutbud. De arbetsplatser som skapats som en följd av investeringsprojekten kan enligt intervjuerna uppskattas tämligen väl. Antalet nya arbetsplatser som investeringsprojekten gav upphov till var för de granskade projekt som fått stöd och slutförts åren 2001—2003 cirka 6400, vilket innebär cirka tre nya arbetsplatser per projekt.

Det startstöd och kuvösstöd som ingår i investeringsstödet inriktas på nya företag. Dessa stödformer inriktades ofta samtidigt på företagen samt i någon mån också i kombination med det egentliga investeringsstödet. I en betydande del av företagen i den inledande fasen hade stödet en väsentlig inverkan på inledandet av företagsverksamhet. Dessutom inverkade stöden också i någon mån på möjligheten att få annan finansiering. Att stöd beviljades innebar ur företagets synvinkel också att man förhöll sig positivt till företagsverksamhet, vilket ökade motivationen att vara företagare.

4.2.2.2. Utvecklingsstöd för små och medelstora företag

Utvecklingsstödet till små och medelstora

företag främjar företagets konkurrenskraft med hjälp av innovativ verksamhet, forskning, produktutveckling samt kommersialisering och internationalisering. De realiserade projekten utgick från företagen och svarade mot deras utvecklingsbehov. De företag som genomförde projekten var i regel verksamma inom högproduktiva, teknologiskt avancerade sektorer som var stadda i utveckling. I fråga om stödformen lyftes internationaliseringen kraftigt fram. Trots sina risker hade projektverksamheten som helhet varit framgångsrik och i regel gett resultat som stämde överens med målen.

4.2.2.3. Verksamhetsmiljöstöd för företag

Verksamhetsmiljöstöd för företag främjar utvecklingen av företagets innovationer och sektorer och ökar kompetensen i företagen. Med hjälp av detta stöd produceras rådgivningstjänster för olika faser av företagets livscykel. Bland de projekt som fick företagsstöd var enligt undersökningen verksamhetsmiljöprojekten mest allmänt sådana projekt som inte hade genomförts alls utan stöd. Projekten för utveckling av företagets verksamhetsmiljö var huvudsakligen sådana som organiserades och genomfördes av den offentliga sektorn. Enligt uppgifter från besluts- och utbetalningsfasen bedömdes verkningarna av ungefär vartannat projekt indirekt ge upphov till nya företag. Mest allmänt uppskattades det att projekten gav upphov till 1—10 nya företag. Verksamhetsmiljöstöden har i betydande grad understött utvecklingen av verksamhetsbetingelserna för företag i målregionerna och målsektorerna. Dessutom har verksamhetsmiljöstöden inverkat på hur de genomförande organisationerna har utvecklats.

4.2.2.4. Konsekvenser för regionerna och sektorerna

Konsekvenserna för regionerna och sektorerna har stämt överens med målen. Projekt har i betydande grad inriktats på både omläggning av branschstrukturen och utveckling av traditionellt starka sektorer. Stödets betydelse var ansevärd i fråga om såväl investerings- som utvecklingsåtgärderna, i synner-

het när den privata finansiering som erhållits till följd av stöden beaktas. I fråga om stödets inriktning har klara skillnader kunnat ses mellan TE-centralerna. Som helhet kan det dock konstateras att stöden i betydande grad har bidragit till att främja utvecklingen inom näringslivet i målregionerna.

Den regionala inriktningen av stöden har utifrån resultaten av analysen en klar effekt på de uppnådda resultaten. Som en del av analysen gjordes en ekonometrisk studie av investeringsstödens betydelse som en förutsättning för att projektet i fråga genomförs. Enligt resultaten var investeringsstöden i regioner med högre stöd betydligt oftare en förutsättning för inledandet av projekt än i regioner med lägre stöd eller utanför stödområdena. Inriktningen av stöd på ett område med det högsta nationella stödet (utvecklingsområdets stödområde I) ökade sannolikheten för att stödet skulle vara en förutsättning för ett investeringsprojekt till nästan det trefaldiga jämfört med ett område utanför stödområdena. Denna verkan kan vara en följd antingen av områdets utgångspunkter eller delvis av stödets relativa andel. Stödets effekt på sysselsättningen i relation till stödets belopp var högst i områdena utanför de nationella stödområdena. Relativt och absolut sett skapades flera arbetsplatser på områden utanför stödområdena än i områden med det högsta stödet. Detta fenomen förklaras sannolikt bäst av den allmänna utvecklingen inom företagssektorn i regionerna, de regionala skillnaderna i företagets konkurrenskraft, branschskillnaderna samt faktorer som sammanhänger med efterfrågan på finansiering. När man å andra sidan granskar de verkningar som hänför sig till sysselsättningen är det viktigt att beakta också den ovan nämnda effekten av stödet på realiserandet av projekten.

4.2.3. *Företagskonsekvenserna av de viktigaste ändringarna i propositionen*

I enlighet med den föreslagna lagen klargörs bestämningen av verksamhetsområde för det understöd för utvecklande av företag som beviljas för investerings- och utvecklingsprojekt. Syftet är att endast fiskeri, jordbruk och skogsbruk samt förädling och

marknadsföring av jordbruksprodukter, den sistnämnda med undantag av investeringar som sammanhänger med produktion av bioetanol som är avsedd för användning inom trafiken, inte skall omfattas av stödet. Ändringen innebär att understöd för utvecklande av företag skall kunna beviljas dels företags-tjänsteföretag, dels i större utsträckning än för närvarande också företag inom andra tjänstesektorer. För den föreslagna ändringen talar det faktum att man så långt som möjligt har velat förenhetliga de sektorer som är föremål för finansiering i understödsform med de branschbestämmelser som gäller Finnvera Abp:s finansiering bl.a. för att förbättra kundtjänsten.

Det föreslås att de stödprogram som ingår i gällande lag skall förenhetligas så att investeringsstödet samt utvecklingsstödet till små och medelstora företag slås samman till ett understöd för utvecklande av företag. Detta gör det möjligt att kombinera investeringar och andra utvecklingsåtgärder mera flexibelt än för närvarande. Med tanke på utvecklingen av företagets konkurrenskraft är det ofta ändamålsenligt att i samband med materiella investeringar satsa också på annan utveckling. På motsvarande sätt förutsätter t.ex. utvecklingsprojekt som gäller produkter och produktion ofta investeringar. För företagets del klargör den föreslagna ändringen situationen även såtillvida att de inte behöver dela upp projektet i ett investerings- och ett utvecklingsprojekt och separat ansöka om investerings- och utvecklingsunderstöd för vardera projektet. Ändringen syftar till att ge upphov till övergripande projekt som mångsidigt utvecklar företagets verksamhet.

Den gällande lagen innehåller bestämmelser om det stöd för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter som det varit möjligt att bevilja i hela landet för investerings- och utvecklingsprojekt i företag som förädlar jordbruksprodukter såsom kött och köttprodukter, mjölk- och mejeriprodukter samt grönsaker och bär. Inom denna sektor har en egen stödform använts, eftersom den i EU är en del av jordbrukssektorn och det stöd som beviljas den regleras av EU:s regler för statligt stöd som gäller stöd till jordbrukssektorn. Endast nationell finansiering har använts för stödet. I den föreslagna lagen finns

inget separat understödsprogram för denna sektor, utan i fråga om företag inom den nämnda sektorn överförs beviljandet av understöd till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. I fråga om förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter skall understöd dock kunna beviljas för investeringar som sammanhänger med produktion av bioetanol som är avsedd för användning inom trafiken främst när det är fråga om en betydande industriell investering. Överföringen av understödsprogrammet för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter bedöms klargöra ministeriernas arbetsfördelning, vilket även de som ansöker om understöd kan dra nytta av.

Enligt nuvarande lag kan investeringsstöd på ett utvecklingsområde beviljas ett fastighetsbolag eller en kommun som erbjuder verksamhetslokaler för sådan företagsverksamhet som avses i lagen. Åren 2001—2005 har investeringsstöd till kommunernas eller fastighetsbolagens projekt avseende verksamhetslokaler beviljats för 159 projekt till ett totalt belopp av 30,7 miljoner euro. I den föreslagna lagen anförts att en kommun eller ett fastighetsbolag där en kommun är ägare skall kunna beviljas understöd för utvecklande av företag för byggande av lokaler endast när verksamhetslokalerna bjuds ut åt små och medelstora företag. Motiveringen till ändringen är att stora företag har klart bättre förutsättningar att finansiera sina projekt för verksamhetslokaler själva än små och medelstora företag.

I fråga om beslut som fattats utifrån gällande lag finns ingen besvärsmålsrätt, med undantag för de beslut som gäller återkrav av stödet. Det föreslås att i den nya lagen tas in rätt att söka ändring också i ett beslut som gäller beviljande av understöd, avslag på ansökan om understöd, utbetalning, avbrytande av och upphörande med utbetalning samt förlängning av giltighetstiden för ett understödsbeslut. Enligt den föreslagna lagen skall ändring först sökas genom rättelseyrkande hos den myndighet som fattat beslutet, och i det beslut som fattats om rättelseyrkandet får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Införandet av förfarandet för sökande av ändring bedöms ha ganska liten be-

tydelse med tanke på rättsskyddet för den som ansöker om understöd, eftersom t.ex. ett beslut som gäller beviljandet av ett understöd enligt prövning till stor del baserar sig på ändamålsenlighetsprövning.

Syftet i den föreslagna lagen är att klargöra bestämmelserna om återkrav. Till följd av de nya återkravsbestämmelserna kommer de företag som ansöker om och får understöd att ha det lättare än i dagens läge att bedöma hurdan det förfarande eller den försummelse är som kan leda till återkrav av ett beviljat understöd.

4.3. Konsekvenser för myndigheterna

Tillämpningen och verkställigheten av de understödsprogram som avses i lagförslaget avses i huvudsak ske hos arbetskrafts- och näringscentralerna. Till denna del innebär den föreslagna lagstiftningen inte någon stor ändring jämfört med det rådande läget. Lagförslaget påverkar inte heller behörighetsförhållandena eller arbetsfördelningen mellan olika ministerier eller myndigheter, med undantag av det stöd som enligt nuvarande lag beviljas för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter och som, enligt förslaget, överförs till jord- och skogsbruksministeriet.

I och med att definitionen av verksamhetsområde i fråga om understöden breddas och eftersom besluten om understöd för utvecklande av företag i allt högre grad kommer att överföras till arbetskrafts- och näringscentralerna för avgörande, ökar arbetet vid arbetskrafts- och näringscentralerna i någon mån. Också den ökade överföringen av skötseln av återkravsfall till arbetskrafts- och näringscentralerna samt breddningen av rätten att söka ändring till att omfatta alla beslut som fattas med stöd av den föreslagna lagen orsakar merarbete vid arbetskrafts- och näringscentralerna. Breddningen av rätten att söka ändring orsakar också något mera arbete för förvaltningsdomstolarna och högsta förvaltningsdomstolen inom justitieministeriets förvaltningsområde. För att handels- och industriministeriet i fortsättningen bättre skall kunna sköta de uppgifter som sammanhänger med styrningen och övervakningen av understödssystemet är det motiverat att uppgifter överförs från ministeriet till arbetskrafts- och

näringscentralerna.

4.4. Konsekvenser för miljön

Vid utarbetandet och verkställandet av EG:s strukturfondsprogram har uppmärksamhet ägnats synpunkter som anknyter till miljön. I enlighet med EG:s bestämmelser beaktas miljöaspekterna i programmen enligt genomströmningsprincipen. Detta innebär att särskilt avseende bör fästas vid miljökonsekvenserna också när det gäller företagsprojekt.

De föreslagna ändringarna har inga direkta konsekvenser för hur de aspekter som sammanhänger med miljön beaktas i företagens utvecklingsprojekt. Avsikten är att i bestämmelser på lägre nivå och i interna anvisningar inom förvaltningen fästa avseende vid miljökonsekvenserna av de projekt som föreslås få understöd och att i detta syfte betrakta positiva miljökonsekvenser som styrkande omständigheter för projekten i fråga.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet.

Vid beredningen har man utnyttjat bl.a. den utvärderingsanalys av lagen om stödjande av företagsverksamhet som handels- och industriministeriet beställt av Jyväskylä universitet. Resultaten av undersökningen har behandlats i avsnitt 4.2.2.

Viktiga synpunkter med anknytning till lagreformen samt deras konsekvenser för företagen har behandlats vid ett möte som i början av 2006 arrangerades för hörandet av olika organisationer inom näringslivet och ett antal centrala intressegrupper (Finlands näringsliv rf, Centralhandelskammaren, Maa- ja metsätalousuottajain Keskusliitto MTK ry, Företagarna i Finland rf, Kommunförbundet rf och Livsmedelsindustriförbundet rf). Övan nämnda organisationer har också på begäran lämnat in skriftliga kommentarer till de centrala reformförslagen i fråga om lagen. De centrala reformförslagen gällde bl.a. en sammanslagning av investeringsstödet och

utvecklingsstödet, ett bättre beaktande av företag som inleder verksamhet, rätten att söka ändring, bestämmelserna om återkrav, finansierade sektorer, kommunernas projekt gällande lokaler samt stödjandet av stora företag och av livsmedelsindustrin. Organisationerna och intressegrupperna förhöll sig i regel positivt till de reformförslag som anknöt till ovan nämnda frågor. Organisationerna och de andra intressegrupperna gav också positiv respons med anledning av den öppna beredningsprocessen.

Lagförslaget har också behandlats i företagsstödsdelegationen, vid ett möte för intressegrupperna med anledning av EG:s mål 1—2 -program samt vid flera utvecklingsmöten med TE-centralerna.

5.2. Remissyttranden och hur de har beaktats

Lagförslaget sändes på remiss och utlåtanden inkom från justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbetsministeriet, handels- och industriministeriets teknologiavdelning, Finlands kommunförbund rf, Finlands näringsliv EK rf, Maa- ja metsätalousuottajain keskusliitto MTK ry, FFC rf, FTFC rf, Akava rf, Centralhandelskammaren, Företagarna i Finland rf, Arbetskrafts- och näringscentralerna (alla Arbetskrafts- och näringscentraler har inte gett utlåtande), Finnvera Abp och Teknologiska utvecklingscentralen. Utlåtanden begärdes dessutom av FTFC och Finpro. Responsen i utlåtandena över propositionen var huvudsakligen positiv. Responsen har beaktats i mån av möjlighet.

6. Samband med andra propositioner

Vid inrikesministeriet har en regeringsproposition med förslag till strukturfondslag beretts. Strukturfondslagen avses innehålla bestämmelser om den nationella förvaltningen av strukturfondsprogram. Avsikten är att lagen skall träda i kraft vid ingången av 2007 när den nya programperioden för strukturfonderna börjar och den skall ersätta den gällande lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna

(1353/1999). Avsikten är att bestämmelserna i lagen skall följas vid verkställandet av strukturfondsprogram i fråga om både EG:s strukturfondsmedel och de nationella medlen. Strukturfondslagen avses vara subsidiär i förhållande till specialregleringen inom varje förvaltningsområde. Avsikten är emellertid att beträffande förvaltningen av strukturfondsmedel skall föreskrivas endast i strukturfondslagen.

Vid jord- och skogsbruksministeriet har en proposition med förslag till en lag om stöd som beviljas för utvecklande av landsbygden samt en proposition med förslag till en lag om kompensationsbidrag, miljöstöd till jordbruket samt vissa andra stöd med anknytning till förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd beretts. Avsikten med dessa är att delvis ersätta lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999) jämte ändringar. Dessutom har en lag om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006) getts den 29 juni 2006. I den föreskrivs om realiserandet av förvaltningen av utvecklingsprogrammen för landsbygden inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.

Lagen om stöd som skall beviljas för utvecklande av landsbygden avses innehålla bestämmelser bl.a. om stödandet av sådana mikroföretag på landsbygden som sysselsätter färre än 10 anställda och som inte har egentlig koppling till gårdsbruk. Lagen skall, enligt förslaget, tillämpas på stöd som beviljas för utvecklande av landsbygden och som finansieras med medel från EG och motsvarande nationella medel eller enbart med nationella medel. I de åtgärder som gäller utvecklandet av landsbygden och som avses bli

finansierade med EG:s medel och motsvarande nationella medel skall rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling samt rådets förordning (EG) nr 1290/2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken följas. Rådets förordning om landsbygdsutveckling samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden förutsätter att de åtgärder som medfinansieras från olika fonder skall präglas av ändamålsenlig samordning och komplementaritet, vilket för sin del ökar behovet av samarbete mellan handels- och industriministeriet och jord- och skogsbruksministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralen.

Arbetsfördelningen i fråga om detta lagförslag och jord- och skogsbruksministeriets rättsakter om företagsstöd kommer att ändras såtillvida, att det stödprogram för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter som för närvarande är en del av lagen om stödjande av företagsverksamhet avses bli en del av systemet enligt lagen om stöd som skall beviljas för utvecklande av landsbygden och övergår därmed till att bli finansierat med medel ur jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel. I fråga om förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter skall understöd dock kunna beviljas med stöd av den föreslagna lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet för investeringar som sammanhänger med produktion av bioetanol som är avsedd för användning inom trafiken främst när det är fråga om en industriell investering.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte. I den föreslagna paragrafen definieras lagens syfte och de metoder som enligt lagen finns för förverkligande av målen. I paragrafen bestäms dessutom om inriktningen av understöden.

Enligt det föreslagna 1 mom. är lagens syfte att främja ekonomisk tillväxt, sysselsättning och andra näringspolitiska mål. Andra näringspolitiska mål utöver främjandet av sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten är bl.a. att göra näringsstrukturen mångsidig, trygga en balanserad utveckling i fråga om de olika regionerna, höja produktiviteten i synnerhet inom servicebranscherna samt att utveckla kunnandet inom affärsverksamheten och att förnya affärsverksamheten. För förverkligande av målen i lagen skall, enligt förslaget, understöd beviljas för projekt som främjar i synnerhet små och medelstora företags tillväxt och utveckling samt grundandet av sådana företag. Om definitionerna på små och medelstora företag föreskrivs i 4 §. I vissa fall skall det vara möjligt att stöda också stora företag, men enligt förslaget ligger huvudvikten på små och medelstora företag. Understödsdagaren avses i särskilda fall, såsom t.ex. i ett projekt som gäller gränsområdessamarbete, kunna vara någon annan än en sammanslutning som är verksam i Finland, om det projekt som finansieras främjar i synnerhet små och medelstora finska företags tillväxt och utveckling samt grundandet av sådana företag. En förutsättning för detta är emellertid att ovan nämnda sammanslutning är registrerad i Finland.

För att understöden inte skall äventyra verksamhetsförutsättningarna för redan befintliga konkurrenskraftiga företag skall enligt 2 mom. konkurrensaspekterna beaktas när understöd beviljas enligt den föreslagna lagen. Med beaktande av konkurrensaspekterna skall avses att en allmän förutsättning för beviljande av understöd skall vara att det

kan bedömas att understöden inte orsakar andra än små snedvridande effekter på konkurrensen och verksamheten på marknaden. I fråga om beaktandet av konkurrensaspekter skall i lagen hänvisas till 7 § 1 mom. 4 punkten i statsunderstödslagen. Eftersom avsikten är att understöd enligt denna lag skall vara en betydande form av offentlig medfinansiering för den finansiering som kommer via Europeiska gemenskapens strukturfonder, främst Europeiska regionala utvecklingsfonden, är det med tanke på syftet med lagen viktigt att de regional- och strukturpolitiska målen inom både Europeiska gemenskapen och på nationell nivå beaktas. I dessa mål ingår bl.a. att jämma ut utvecklingsskillnaderna mellan regionerna och att främja en balanserad utveckling i regionerna.

I det föreslagna 3 mom. bestäms om inriktandet av understöden. Det föreslås att understöden skall inriktas på högtstående projekt som främjar företagsverksamheten. Målet är att förbättra företagets konkurrenskraft på lång sikt. Innehållet i momentet avses motsvara den nuvarande lagen om stödjande av företagsverksamhet (1068/2000).

2 §. Tillämpningsområde. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om lagens tillämpningsområde. Lagen skall tillämpas när understöd för utvecklande av företag samt understöd för utvecklande av företags verksamhetsmiljö beviljas. De finansieringsformer som är separata i den nuvarande lagen — investeringsstödet och utvecklingsstödet för små och medelstora företag — föreslås bli sammanslagna till en enda understödsform, dvs. ett understöd för utvecklande av företag, om vilket föreskrivs närmare i 6—11 §. Dessutom föreslås att stödet för förbättrande av företags verksamhetsmiljö, som ingår i den nuvarande lagen, skall ändras till ett understöd för utvecklande av företagets verksamhetsmiljö, om vilket föreskrivs närmare i 12—15 §. Finansiering på villkor för eget kapital, som enligt den nuvarande lagen har kunnat beviljas inom ramen för verksamhetsmiljöstödet, skall enligt den föreslagna lagen inte längre beviljas. Det föreslås att finansiering till kapitalplaceringsfonder skall beviljas som understöd till s.k. förmedlaror-

ganisationer, dvs. t.ex. Veraventure Oy eller Industriinvestering Ab för placering i en kapitalplaceringsfond. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om stödjande av kapitalplaceringsprojekt.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs om lagens tillämpningsområde i förhållande till statsunderstödslagen, som i form av allmän lag om statsbidragsverksamhet skall tillämpas på statsunderstöd, om inte något annat föreskrivs i någon annan lag. Till följd av särdragen i de understöd som beviljas för utvecklande av företagsverksamheten är det nödvändigt att föreskriva i någon mån avvikande från statsunderstödslagen om användningen av och tillsynen över understöd, granskningsrätten, rätten att få och att lämna ut uppgifter, förvaringen av handlingar och återkravet av understöd. De bestämmelser som avviker från statsunderstödslagen ingår i det fjärde och femte kapitlet i denna lag. Det är dock ändamålsenligt att i fråga om avbrytande av utbetalning och återkrav av understöd tillämpa statsunderstödslagens bestämmelser om avbrytande av utbetalning, återbetalning och återkrav av understöd, ränta, dröjsmålsränta, solidariskt ansvar, preskription och kvittning. Till dessa delar ingår i momentet en direkt hänvisning till paragraferna i fråga. I andra än ovan nämnda sammanhang skall statsunderstödslagen tillämpas på understöd enligt denna lag.

3 §. Anslag. I den föreslagna paragrafen föreskrivs att i statsbudgeten tas in både en bevilningsfullmakt för beviljande av understöd respektive år och ett anslag för utbetalning av de understöd som beviljats. Eftersom de beviljade understöden utbetalas med fördröjning i den takt som projekten genomförs, är anslaget för utbetalning och bevilningsfullmakten av olika storlek. Eftersom avsikten är att de medel som kommer via Europeiska gemenskapens strukturfonder, främst Europeiska regionala utvecklingsfonden, skall vara delfinansiering i en stor del av åtgärderna enligt denna lag, skall i paragrafen också föreskrivas att understöd enligt denna lag kan finansieras med strukturfondsmedel. På strukturfondernas medel skall, enligt förslaget, också tillämpas bestämmelserna i denna

lag, om inget annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning. Innehållet i paragrafen motsvarar den gällande lagen.

4 §. Definitioner. Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om de definitioner som är centrala med tanke på lagen. I paragrafen definieras begreppen små och medelstora företag, stora företag, materiella och immateriella investeringar samt investeringar och begreppet andra utvecklingsåtgärder. Paragrafen om definitioner är ny.

Definitionerna av små och medelstora företag och av stora företag grundar sig, på samma sätt som för närvarande, på definitionen av företagsstorlek enligt Europeiska gemenskapernas kommissions rekommendation. För närvarande gäller kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag. I artikel 1 i Europeiska gemenskapernas kommissions rekommendation ingår också en definition av begreppet företag. Enligt denna definition anses som ett företag varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver en ekonomisk verksamhet.

Definitionerna av materiella investeringar, immateriella investeringar, investeringar och andra utvecklingsåtgärder sammanhänger med beviljandet av understöd för utvecklande av företag enligt den föreslagna lagen. Dessutom behövs definitionen av investering i synnerhet i sådana fall av återkrav som avses i 5 kap. i den föreslagna lagen. Definitionerna av materiell och immateriell investering grundar sig på definitionerna enligt EU:s riktlinjer för statligt regionalstöd (2006/C 54/08) samt kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag. I begreppet materiell investering har i den föreslagna definitionen dessutom inbegripits långvarig hyrning av maskiner och anordningar.

5 §. Myndigheter. Enligt paragrafen behandlas ärenden som gäller understöd enligt den föreslagna lagen av handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralerna. Innehållet i paragrafen motsvarar den gällande lagen.

2 kap. Understödsformer

Understöd för utvecklande av företag

6 §. Mottagare av understöd. Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om vilka som beviljas understöd för utvecklande av företag. Enligt 1 mom. kan understöd beviljas endast små och medelstora företag, om inte något annat bestäms nedan. Nedan i 9 och 10 § föreskrivs om de fall då kommuner och stora företag kan vara understödstagare.

Den grundläggande utgångspunkten enligt 1 mom., enligt vilken understöd i regel beviljas små och medelstora företag, motsvarar den gällande lagen.

I det föreslagna 2 mom. anges de branscher som inte kan beviljas understöd för utvecklande av företag. I fråga om fiskeri och gårdsbruk är begränsningen densamma som i den nuvarande lagen, dvs. dessa branscher skall inte heller i fortsättningen beviljas understöd. Detta innebär att utöver egentligt åkerbruk och boskapsskötsel skall också finansieringen av de branscher som hör till specialjordbruket, såsom växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleproduktion samt pälsdjursuppfödning, kvarstå inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Med jordbruk avses åkerodling, boskapsskötsel eller annat hållande av produktionsdjur, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleproduktion, pälsdjursuppfödning, hästhus-hållning, renhushållning, bishushållning, yrkesmässig jakt, bär- eller svampplockning eller annan produktionsverksamhet som omfattar produkter i bilaga I till Europeiska gemenskapens grundfördrag.

Också i fråga om skogsbruket skall avgränsningen sakligt vara densamma som i den nuvarande lagen, eftersom skogsbruket kan anses ingå i begreppet gårdsbruk i gällande lag, och för odling av skog och motsvarande åtgärder inte har beviljats stöd enligt gällande lag. Med skogsbruk skall i detta sammanhang avses skötsel av skog och odling av trädbestånd som utövas som primärproduktion men inte t.ex. förädling av trä eller andra skogsresurser för olika användningsändamål. För skogsbruk som definieras på detta sätt har stöd inte beviljats enligt gäl-

lande lag.

Med fiskeri avses i detta sammanhang utnyttjande av levande naturresurser i vattnet och odling i vatten samt produktion, förädling och saluhållande av fiskprodukter.

En ny uteslutande avgränsning i det föreslagna 2 mom. är förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter, vilkas finansiering avses bli överförd till jord- och skogsbruksministeriets stödsystem. Med förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter avses sortering, förpackande, förvaring, förädling eller annan hantering av jordbruksprodukter som avses i bilaga I i Europeiska gemenskapens grundfördrag varefter produkten fortfarande är en jordbruksprodukt. Enligt förslaget skall understöd dock kunna beviljas för produktion av bioetanol som är avsedd för användning i trafiken när det är fråga om en investering enligt 8 § 1 punkten. Avsikten skall vara att understöd för utvecklande av företag skall beviljas för dessa investeringar främst när det är fråga om en betydande industriell investering. Mindre projekt som sammanhänger med produktion av bioetanol försöker man finansiera med hjälp av jord- och skogsbruksministeriets stödsystem.

Enligt det föreslagna 3 mom. skall vid beviljandet av understöd också beaktas de sektorvisa begränsningar som grundar sig på Europeiska gemenskapens rättsakter och som gäller bl.a. stålindustri, syntetfiberindustri, transportverksamhet, bilindustri och varvsindustri. Denna utgångspunkt motsvarar gällande bestämmelser.

7 §. Förutsättningar för beviljande av understöd. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av understöd för utvecklande av företag. När investeringsstödet och utvecklingsstödet för små och medelstora företag, som i den gällande lagen är separata stödformer, slås samman till ett understöd för utvecklande av företag skall också förutsättningarna för beviljande av understöd förenhetligas. Till sitt innehåll avses den föreslagna bestämmelsen i stor utsträckning motsvara den gällande regleringen. Om förutsättningarna för beviljande av understöd skall, på samma sätt som för närvarande, föreskrivas närmare genom förordning av statsrådet.

Enligt 1 mom. kan understöd beviljas för

projekt som på lång sikt förbättrar företagets konkurrenskraft då detta inleder, utvidgar eller utvecklar sin verksamhet. Jämfört med gällande bestämmelse om investeringsstöd föreslås det att förnyandet av anläggningstillgångar skall slopas bland beviljningsföresättningar, eftersom det kan anses ingå i de övriga förutsättningarna för beviljande av understöd och eftersom det med tanke på lagens syfte är mer motiverat att betona utvidgning och utveckling av verksamheten som förutsättning för beviljande av understöd.

Det föreslås att de krav på kvantitativ ökning av arbetsplatser, produktionens förädlingsvärde eller tjänster som gäller investeringsstöd och som ingår i 7 § i den gällande lagen i dess nuvarande form lämnas bort i den nya lagen. Målet med lagförslaget är därför att som förutsättning för beviljande av understöd, utöver det kvantitativa tillväxtmålet för företagsverksamheten, betona också den kvalitativa utvecklingen och den utveckling som hänför sig till kunnandet.

Enligt det föreslagna 1 mom. skall ett projekt som är föremål för understöd vara betydande med tanke på utvecklandet av företagets verksamhet. Därför skall det inte heller i fortsättningen vara möjligt att finansiera t.ex. företagets reinvesteringar.

I 2 mom. förutsätts att ett företag som beviljas understöd skall uppskattas ha förutsättningar för fortgående lönsam verksamhet. I den gällande lagen har beträffande lönsamhetskravet i denna form föreskrivits endast i fråga om investeringsstödet. För tydlighetens skull avses lönsamhetskravet bli breddat till att gälla understödet i dess helhet.

I 2 mom. föreslås ytterligare att understödet skall uppskattas ha betydande konsekvenser för genomförandet av projektet. Beträffande verkningarna av understöd föreskrivs för närvarande i statsrådets förordning om stödjande av företagsverksamhet (1200/2000). Enligt den gällande förordningen innebär den verkningsfullhet som skall förutsättas av ett understöd som beviljas att projektet antingen inte alls skulle genomföras utan understödet eller att understödet gör det möjligt att genomföra projektet enligt en snabbare tidtabell, med högre kvalitet eller i större omfattning. Avsikten är att motsvarande bestämmelse

skall ingå i en förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av den nya lagen, men omarbetningen innebär att den grundläggande utgångspunkten för bedömningen av ett understöds verkningsfullhet lyfts upp på lagnivå. Genom detta framhävs betydelsen av att verkningsfullheten vid genomförandet av ett understödsprogram bedöms.

Understöd för utvecklande av företag kan med stöd av 3 mom. också beviljas för företags gemensamma projekt. Hur betydande ett samprojekt är skall, enligt förslaget, kunna granskas utifrån projektets sammanlagda betydelse. Detta möjliggör finansiering av ett projekt som är betydande till sin totala inverkan också i sådana fall där projektet, om vissa av de medverkande företagen granskas separat, är av liten betydelse. Detta motsvarar vad som redan för närvarande bestäms i denna sak.

8 §. Verksamhet som finansieras. Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om vilken verksamhet som kan beviljas understöd för utvecklande av företag. I den gällande lagen har den verksamhet som kan omfattas av understöd definierats separat dels i samband med investeringsstöd och däri ingående startstöd samt stöd till företagskuvöser, dels i samband med utvecklingsstöd för små och medelstora företag. I fråga om den nya understödsform som föreslås — dvs. understöd för utvecklande av företag — presenteras i den föreslagna 8 § centraliserat de åtgärder som kan finansieras.

Avsikten är att verksamhetens flexibilitet och nära anknytning till företagen skall förbättras så, att ett enskilt understödsbeslut skall kunna innehålla både materiella och immateriella investeringar samt andra utvecklingsåtgärder. Enligt det nuvarande systemet har understöd som beviljas t.ex. för investeringar och utvecklingsåtgärder förutsatt separata ansöknings- och beslutsprocesser, vilket har medfört ökad osmidighet och större arbetsmängd i olika skeden av processen.

I den föreslagna paragrafen presenteras i tre huvudpunkter den verksamhet som kan beviljas understöd. I denna indelning motsvarar den första punkten (1) det investeringsstöd som avses i den gällande lagen, den andra punkten (2) det utvecklingsstöd för

små och medelstora företag som avses i den gällande lagen och den tredje punkten (3), i utvidgad form på det sätt som beskrivs senare i motiveringen till denna paragraf, det startstöd och det s.k. kuvösstöd till företag som är verksamma inom en företagskuvös, vilka i form av separata element ingår i investeringsstödet enligt den gällande lagen. Enligt förslaget kan understöd enligt punkt 3, på samma sätt som i fråga om de nuvarande start- och kuvösstöden, beviljas endast små företag.

Om de åtgärder som kan godkännas som understödsobjekt och om de däri ingående godtagbara utgifterna skall som för närvarande föreskrivas närmare genom förordning av statsrådet. Den verksamhet som kan omfattas av understöd avses i fråga om verksamhetens innehåll till stor del kvarstå sådan den är enligt den gällande lagen.

Vad innehållet beträffar medför lagförslaget en ändring såtillvida, att också de materiella investeringarna, vid sidan av de materiella investeringarna, nu lyfts fram tydligare såsom understödsobjekt. Enligt lagförslaget blir det, vid sidan av beviljande av understöd för materiella maskin-, anordnings- och byggnadsinvesteringar, möjligt att bevilja understöd också för förvärv av immateriella nyttigheter som behövs för utvecklande av företagets verksamhet, såsom patenträttigheter, tillverkningsrättigheter, licenser, know-how eller icke patentskyddad teknisk kunskap som hänför sig till överföring av teknik.

Enligt lagförslaget kan understöd, på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet, beviljas små företag också på basis av deras löneutgifter för nya arbetsplatser. I jämförelse med det startstöd som enligt den nuvarande lagen kan beviljas på basis av nya arbetsplatser, föreslås att användningen av understöd till denna del breddas i den nya lagen så att understöd kan beviljas också i företagets utvidgningsskede — för närvarande kan startstöd beviljas endast i företagsverksamhetens inledande skede. Genom reformen avser man att stödja företagets utveckling i det tillväxtskede som följer efter det inledande skedet och att sänka tröskeln för anställandet av nya arbetstagare.

Den nya lagen föreslås inte innehålla särskilda bestämmelser om sådant stöd till ku-

vösföretag som på basis av hyror för lokaler och anordningar samt kontors- och sakkunnigtjänster kunnat beviljas små företag som verkar i en företagskuvös. Det skall dock fortfarande vara möjligt att finansiera dessa utgifter med stöd av 8 § 3 punkten, varvid finansieringen samtidigt utvidgas till att, vid sidan av kuvösföretagens utgifter, täcka också andra små företags utgifter med fast anknytning till inledandet och utvidgandet av verksamheten. Om de utgifter som är godtagbara för beviljande av understöd föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

9 §. Beviljande av understöd till en kommun. I enlighet med den föreslagna paragrafen kan understöd för utvecklande av företag inom utvecklingsområden som avses i 38 § i regionutvecklingslagen (602/2002) beviljas också kommuner eller sådana fastighetsbolag där kommunen är ägare för sådana projekt i fråga om vilka lokaler byggs för små och medelstora företag. Bestämmelsen skiljer sig från den nuvarande lagen såtillvida att understöd inte längre beviljas stora företag för byggande av lokaler. Möjligheten att understöda kommunernas byggande av lokaler för stora företag slopas, eftersom de stora företagen, i jämförelse med de små och medelstora företagen, ofta har betydligt större ekonomiska resurser. Beviljande av understöd till stora företag kan i dessa fall inte anses vara ändamålsenligt. Med stöd av den nuvarande lagen har kommunerna ytterst sällan beviljats stöd för byggande av lokaler för stora företag, och därför är det inte här fråga om en betydande lagändring.

10 §. Beviljande av understöd till stora företag. I den föreslagna paragrafen anges när understöd för utvecklande av företag kan beviljas stora företag och avvikelser görs från den huvudregel i 6 §, enligt vilken understöd kan beviljas endast små och medelstora företag.

Enligt 1 punkten i den föreslagna paragrafen kan stora företag beviljas understöd för utvecklande av företag i fråga om sådana investeringar som genomförs inom ett i 38 § i regionutvecklingslagen avsett utvecklingsområde och som närmast gäller anskaffning av maskiner, anordningar, byggnader och mark. Även om tyngdpunkten för beviljande

av understöd är lagd vid små och medelstora företag är det med tanke på utvecklingsområdenas specialbehov motiverat att inom dessa områden bevara möjligheten att bevilja understöd också för stora företags investeringar. Beviljande av understöd till stora företag är motiverat närmast när det gäller sådana investeringsprojekt som påverkar också små och medelstora företags verksamhet genom t.ex. nätbildning, underleveranser eller överföring av teknologi och som är betydelsefulla med tanke på sysselsättningen inom regionen eller andra regionala utvecklingsprocesser. Till denna del motsvarar paragrafen gällande lag samt den praxis som utformats i föreskrifter och anvisningar som meddelats med stöd av den.

Enligt 2 punkten kan stora företag beviljas understöd för utvecklande av företag också i fråga om sådana andra utvecklingsåtgärder enligt 8 § 2 punkten, i vilkas genomförande utöver ett stort företag deltar små och medelstora företag. I praktiken torde det närmast bli fråga om sådana samprojekt med anknytning till affärskompetens, internationalisering eller produktutveckling i vilka också ett stort företag medverkar såsom t.ex. beställare av underleveranser eller såsom lokomotivföretag i ett nätverk. I sådana fall kan det vara motiverat att, för att öka samarbetet och nätbildningen mellan företagen, bevilja också stora företag understöd, och inte enbart fokusera på små och medelstora företag. Till denna del innebär lagförslaget en utvidgning, eftersom det utvecklingsstöd för små och medelstora företag som föreskrivs i den nuvarande lagen kan beviljas endast små och medelstora företag. Stora företag kan i nuläget inte ens i egenskap av parter i ett samprojekt beviljas stöd.

11 §. Närmare bestämmelser. I den föreslagna paragrafen konstateras i vilka ärenden det bestäms närmare genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om de godtagbara utgifterna för i 8 § 1—3 punkten avsedda åtgärder inom ramen för understödet för utvecklande av företag, de till utgifterna kopplade stödnivåerna samt de sammanlagda maximibeloppen av understödet för utvecklande av företag och andra därmed jämförbara statsstöd och om andra grunder för beviljande och ut-

betalning av understöd för utvecklande av företag. Om dessa frågor föreskrivs redan nu till stor del genom förordning av statsrådet.

Understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö

12 §. Mottagare av understöd. Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om vilka som kan beviljas understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö. Enligt förslaget kan understöd beviljas icke-vinstsyftande offentliga och privata sammanslutningar och stiftelser för projekt som genomförs i syfte att förbättra företagens verksamhetsmiljö eller förutsättningarna för utvecklande av företagsverksamheten. Med offentliga sammanslutningar avses här bl.a. kommuner, samkommuner, universitet och yrkeshögskolor. Med privata sammanslutningar avses här bl.a. föreningar, företag och andelslag.

Enligt den nu föreslagna lagen beviljas fysiska personer inte längre understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö. Under den tid den nuvarande lagen har varit i kraft har projekt med fysiska personer som mottagare av understöd inte förekommit, och sådana projekt anses inte heller behövas i framtiden. Det har därför föreslagits att fysiska personer inte längre i lagen skall anges som mottagare av understöd. I den nu föreslagna lagen ingår också ett på lagnivå infört villkor om att de privata och offentliga sammanslutningarna skall vara icke-vinstsyftande. En bestämmelse med motsvarande innehåll ingår för närvarande i statsrådets förordning om stödande av företagsverksamhet. Enligt den föreslagna paragrafen kan närmare bestämmelser om mottagarna av understöd ingå i en förordning av statsrådet.

13 §. Förutsättningar för beviljande av understöd. Det föreslagna 1 mom. innehåller en bestämmelse om hur projekt som gäller verksamhetsmiljön bör främja grundandet, utvidgandet eller utvecklandet av små och medelstora företag i regionen. Avsikten med understödet för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö är att främja reformeringen, utvecklingen och tillväxten inom företagsverksamheten och att skapa förutsättningar för detta. Innehållet i momentet motsvarar i täm-

ligen hög grad den gällande lagen.

Enligt det föreslagna 2 mom. skall understödet bedömas ha betydande konsekvenser för genomförandet av projektet. Understödet skall sålunda alltid bedömas ha en betydande inverkan på att ett projekt över huvud taget genomförs eller att det genomförs i större omfattning, med högre kvalitet eller enligt en snabbare tidtabell än vad som vore fallet utan understöd. En bestämmelse om detta finns för närvarande i en förordning av statsrådet. Genom den föreslagna bestämmelsen framhävs betydelsen av bedömningen av verkningfullheten vid genomförandet av ett understödsprogram.

14 §. Verksamhet som finansieras. I den föreslagna paragrafen anges för vilka åtgärder understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö beviljas. Avsikten är att användningsområdet för understödet skall breddas i jämförelse med den nuvarande lagen. Det skall bli möjligt att på ett flexibla sätt använda understödet för ändamål som främjar de små och medelstora företagens verksamhetsmiljö och utveckling. Understöd kan, i enlighet med den nuvarande lagen, beviljas för utvecklande av service som företagen behöver och för främjande av samarbete mellan företag. Enligt vad som föreslås kan understöd dock, med avvikelse från den nuvarande lagen, beviljas också för utredningar som är nödvändiga med tanke på företagsverksamheten samt för andra åtgärder som förbättrar företagets verksamhetsmiljö och utvecklingsmöjligheter. I paragrafen konstateras inte längre särskilt att understöd kan beviljas också för näringspolitiska projekt som sträcker sig över regionala gränser, när projekten främjar regionens näringspolitiska mål eller små och medelstora företags internationalisering. Det skall med stöd av den nya lagen fortfarande vara möjligt att stödja sådana projekt, men det har inte ansetts ändamålsenligt att konstatera detta i lagen, utan närmare bestämmelser om inriktandet av understödet avses ingå i en förordning av statsrådet.

Det skall fortfarande vara möjligt att bevilja understöd för utvecklande av företagets verksamhetsmiljö också för kapitalplaceringsverksamhet. Understöden avses dock inte längre bli inriktade på investeringar i form av

eget kapital i en regional kapitalplaceringsfond, utan finansieringen beviljas som understöd till kapitalplaceringsprojektets förmedlarorganisation, t.ex. Veraventure Oy eller Industriinvestering Ab för att placeras i en fond. Eftersom understödet avses bli beviljat på samma sätt som i fråga om understöd i andra verksamhetsmiljöprojekt, är det inte längre nödvändigt att i lagen särskilt bestämma om beviljande av understöd för kapitalplaceringsprojekt, utan principerna om beviljande av understöd för dessa projekt avses bli reglerade genom en förordning av statsrådet.

15 §. Närmare bestämmelser. I den föreslagna paragrafen konstateras i vilka ärenden det bestäms närmare genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om de godtagbara utgifterna för i 14 § avsedda åtgärder inom ramen för understödet för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö, de till utgifterna kopplade stödnivåerna och om andra grunder för beviljande och utbetalning av understöd. Om dessa frågor föreskrivs för närvarande till stor del genom förordning av statsrådet.

3 kap. **Ansökan om samt beviljande och utbetalning av understöd**

16 §. Ansökan om understöd. Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om understöd.

Enligt det föreslagna 1 mom. skall en skriftlig ansökan om understöd tillställas arbetskrafts- och näringscentralen innan ett projekt inleds. I lagen har inte tidigare nämnts att ansökan skall vara skriftlig. Kravet på skriftlig form avses bli uppfyllt också när en ansökningshandling i elektronisk form tillställs arbetskrafts- och näringscentralen. Det är inte här fråga om en ändring i sak, eftersom det i den nuvarande lagen föreskrivs att en stödansökan skall tillställas en arbetskrafts- och näringscentral.

Enligt 1 mom. skall ansökan om understöd göras innan projektet inleds. Genom detta krav avser man, på samma sätt som för närvarande, att undvika att understöd beviljas för sådana projekt för vilkas genomförande beviljandet av understöd saknar betydelse. I fråga om bägge understödsformerna är det

ändamålsenligt att tidpunkten för inledande av projektet anges i en förordning av statsrådet.

17 §. Beslut om understöd. Enligt den föreslagna paragrafen handläggs ansökan och fattas understödsbeslutet av antingen den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen eller av handels- och industriministeriet.

Enligt det föreslagna 1 mom. beslutar arbetskrafts- och näringscentralen om understödet. Beslutet fattas av den arbetskrafts- och näringscentral inom vars område projektet huvudsakligen genomförs.

I 1 mom. föreskrivs också att handels- och industriministeriet i enskilda fall kan överföra ärendet från den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen till en annan central när projektet genomförs på flera arbetskrafts- och näringscentralers område. Detta kan komma i fråga t.ex. när understöd för utvecklande av företag beviljas för sådana samprojekt, i vilka företag från ett område för flera arbetskrafts- och näringscentraler deltar.

I 2 mom. föreskrivs att handels- och industriministeriet beslutar om understöd för utvecklande av företag, om beloppet av de utgifter för projektet som ligger till grund för understödet överstiger fyra miljoner euro. Dessutom kan handels- och industriministeriet förbehålla sig beslutanderätten också i fråga om projekt som understiger nämnda gräns, ifall ministeriet anser att beslutet är av särskild betydelse med tanke på tillämpningen av denna lag.

För närvarande beviljas investeringsstöd av handels- och industriministeriet, om beloppet av de utgifter som ligger till grund för stödet överstiger 1,7 miljoner euro. Vid handels- och industriministeriet fattades år 2005 sammanlagt 55 beslut om investeringsstöd. Om gränsen för fattandet av beslut om investeringsstöd höjs över fyra miljoner euro, innebär det att antalet beslut som fattas vid handels- och industriministeriet sjunker med ca 2/3 på årsnivå. Genom den ändrade gränsen utökas arbetskrafts- och näringscentralernas beslutanderätt i fråga om de understöd som avser utvecklande av företagsverksamheten.

Enligt 3 mom. är det också i framtiden möjligt att bevilja understöd för sådana projekt, i vilkas genomförande flera än ett före-

tag eller även en sammanslutning deltar. Motsvarande bestämmelse finns också i den gällande lagen.

I 4 mom. föreskrivs att beslut om förlängning av giltighetstiden för ett understödsbeslut fattas av en arbetskrafts- och näringscentral. Bestämmelsen innebär en ändring av den gällande lagen, eftersom en arbetskrafts- och näringscentral avses besluta om förlängning av giltighetstiden också när det gäller understödsbeslut som fattats av handels- och industriministeriet. Det föreslagna förslaget är ändamålsenligt, eftersom det närmast är fråga om att understödsbeslutet ändras i tekniskt avseende. Det är därmed naturligt att arbetskrafts- och näringscentralen beslutar om förlängningen.

18 §. Utbetalning av understöd. Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om den utbetalande myndigheten och om tidpunkten och villkoren för utbetalning av understöd.

Enligt det föreslagna 1 mom. betalas understödet ut till mottagaren i den takt som projektet framskrider. Understödet kan vid behov betalas ut i flera poster, beroende på hur det projekt som är föremål för understödet genomförs. Om utbetalningen av understöd avses arbetskrafts- och näringscentralen besluta. Bestämmelsen innebär en ändring av den gällande lagen såtillvida, att handels- och industriministeriet inte längre skall ha rätt att av särskilda skäl förbehålla sig beslutanderätten vid utbetalningen av understöd. Ministeriet har inte använt denna beslutanderätt, och därför anses rätten inte heller behövas i framtiden.

Understödet betalas ut på basis av de verkliga kostnaderna. Detta innebär att den anskaffning som är föremål för understöd skall vara betalad och levererad till understödstagaren. Utbetalningen av understödet avses grunda sig på de villkor som anges närmare i understödsbeslutet. Utbetalningen av understöd söks skriftligen med användande av en särskild ansökningsblankett jämte bilagor.

I 2 mom. föreskrivs om villkoren för utbetalning av understöd i fråga om sådana i 17 § 3 mom. avsedda projekt, i vilka flera än ett företag eller en sammanslutning deltar. I enlighet med förslaget, liksom också i enlighet med den gällande lagen, behöver en förmed-

lande sammanslutning, via vilken ett understöd betalas vidare till de företag som deltar i ett samprojekt, inte för egen del vara understödsberättigad.

4 kap. **Användningen av och tillsynen över understöd**

19 §. Användning av understöd. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om grunderna för understödstagarens skyldigheter vid användningen av understödet.

Enligt 1 mom. får understöd användas endast för ändamål som anges i understödsbeslutet. I understödsbeslutet definieras på ett för mottagaren bindande sätt för vilket ändamål understödet får användas. Enligt momentet skall understödstagaren, utöver vad som bestäms i denna lag och genom förordning av statsrådet med stöd av denna lag, iakttä de villkor och begränsningar som ingår i understödsbeslutet. Bestämmelserna i 1 mom. motsvarar innehållet i 13 § 1—2 mom. i statsunderstödslagen.

I 2 mom. bestäms om den användningstid som skall gälla understöd inriktade på investering. Bestämmelsen om att användningstiden skall vara tre år för små och medelstora företag och minst fem år när det gäller andra understödstagare grundar sig på punkt 40 i EU:s riktlinjer för statligt regionalstöd för 2007-2013(2006/C 54/08) och på artikel 57 i rådets förordning nr 1083/2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningssfonden. Största delen av de små och medelstora företag som omfattas av stödet är så små att en användningstid på fem år måste anses oändamålsenlig för dem. Med andra understödstagare avses i paragrafen närmast stora företag samt kommuner och stiftelser. Beräkningstiden från utbetalningen av den sista posten motsvarar den nuvarande regleringen. För en förlängning av användningstiden kan särskilda skäl anses förekomma t.ex. då man genom en längre användningstid försöker förhindra att den egendom för vilken understöd beviljats eventuellt senare överförs från användning inom affärsverksamhet till privat användning eller då man i övrigt försöker hindra verkningar som strider mot lagens

mål. Definieringen av användningstiden inbegriper också understödstagarens skyldighet att använda den egendom för vilken understödet beviljats under den användningstid som bestämts i beslutet.

20 §. Tillsyn. I det föreslagna 1 mom. bestäms om tillsynen över beviljandet och användningen av understöd. Avsikten är att lagen till denna del inte ändras innehållsligt, utan ändringarna hänför sig endast till terminologiska detaljer och författningshänvisningar. Också i framtiden är det meningen att tillsynen över beviljandet och utbetalningen av understöd skall koncentreras till arbetskrafts- och näringscentralerna, som betalar ut samtliga understöd och som också beviljar största delen av understöden. Handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralerna har under perioden 2001—2005 i hela landet på årsnivå beviljat understöd till ett belopp av ca 100—110 miljoner euro. I enlighet med den föreslagna bestämmelsen avses, på samma sätt som för närvarande, tillsynen över denna verksamhet höra till handels- och industriministeriet. Användningen av understöden övervakas, enligt förslaget, av handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralerna. Med understödstagare avses i detta sammanhang t.ex. företag, föreningar, andelslag, kommuner och andra sammanslutningar samt stiftelser och näringsidkare med firmanamn vilka har sökt eller blivit beviljade understöd.

Tillsynen avses, på samma sätt som hittills, i huvudsak bli verkställd i form av administrativ tillsyn samt med hjälp av granskningar. I den föreslagna paragrafen föreskrivs också om den tillsyn som hänför sig till arbetskrafts- och näringscentralerna och om den granskningsverksamhet som i anslutning härtill kan ske på åtgärd av handels- och industriministeriet eller av en av ministeriet bemyndigad utomstående revisor. Förebyggandet och utredandet av eventuella fall av missbruk förutsätter, i likhet med de förpliktelser som hänför sig till projekt delfinansierade av Europeiska gemenskapens strukturfonder, att tillsynen är tillräckligt effektiv också i framtiden.

För anordnandet av adekvat tillsyn skall handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralerna, utöver den

tillsyn de själva utför, kunna bemyndiga en utomstående revisor eller en revisionssammanslutning att utföra granskningar som gäller den användning av medel som avses i denna lag. Enligt förslaget kan handels- och industriministeriet dessutom bemyndiga en utomstående revisor eller en revisionssammanslutning att granska arbetskrafts- och näringscentralerna och dessas användning av medel enligt denna lag. De bemyndigade revisorerna och revisionssammanslutningarna skall, för sin uppdragsgivares räkning, utföra granskningen inom ramen för gränser som specificerats exakt i bemyndigandet. Eftersom paragrafen innehåller bestämmelser om sådana granskningar som utförs också av andra än myndigheter och som hänför sig till både arbetskrafts- och näringscentraler och till enskilda understödstagare, föreslås att saken regleras på lagnivå.

I det föreslagna 2 mom. avgränsas de aktörer som kan bemyndigas att utföra granskningar. För utförandet av granskningar skall, på samma sätt som i den gällande lagen, kunna bemyndigas en av revisionsnämnden för offentlig förvaltning och ekonomi godkänd revisor eller revisionssammanslutning, en av Centralhandelskammaren godkänd revisor eller revisionssammanslutning eller en av en handelskammare godkänd revisor eller revisionssammanslutning.

När en utomstående revisor eller revisionsammanslutning utför granskning är det viktigt att revisorn också i dessa fall är ojävig och oberoende samt att det ansvar som ingår i uppdraget är klarlagt. I det föreslagna 3 mom. föreskrivs därför att en revisor skall vara ojävig och oberoende samt att revisorn utför sitt uppdrag under tjänsteansvar. Dessutom ändras 3 mom. i jämförelse med den gällande lagen så, att på en revisors uppgifter tillämpas i tillämpliga delar vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003).

Denna paragraf begränsar inte övriga myndigheters tillsyns- och granskningsrättigheter som baserar sig på lag eller andra författningar.

21 §. Granskningsrätt. I den föreslagna paragrafen föreskrivs, på samma sätt som i den gällande lagen, om skyldigheterna i fråga om den understödstagare som är föremål för

granskning samt om rättigheterna i fråga om den som utför granskningen. I det föreslagna lagrummet föreskrivs i vilken omfattning den som utför granskningen kan fullgöra sitt uppdrag med beaktande av granskarens rätt att ta del av det nödvändiga materialet och att få tillträde till sådana lokaler och områden där granskningen kan utföras. Granskning får inte utföras på en plats som omfattas av hemfriden. De i paragrafen avsedda platserna som omfattas av hemfriden är de hemfridskyddade platser som avses i 10 § i grundlagen och i de bestämmelser om hemfridsbrott som ingår i 24 kap. i strafflagen. En privatpersons bostad betraktas såsom kärnområdet för vad som omfattas av hemfriden.

En ändring i jämförelse med den gällande lagen är att det i den föreslagna paragrafen särskilt nämns att understödstagaren är skyldig att för den som utför granskningen utan ersättning lägga fram de handlingar som ansluter sig till granskningen av användningen av understödet samt övrigt material.

I 2 mom. föreskrivs om granskarens rätt att omhänderta de handlingar som granskningen gäller och om det förfarande som då skall iaktas. I granskarens rättigheter och omfattningen av dessa föreslås inga ändringar jämfört med vad som nu är fallet. Den tjänsteman eller revisor som utför granskningen kan, enligt 2 mom., tillfälligt omhänderta det material som omfattas av granskningsrätten, om granskningen kräver det. Omhändertagande av handlingar kan bli aktuellt när saken inte i samband med granskningen kan utredas på det sätt granskningen kräver och omhändertagande därför är nödvändigt. Alla handlingar, upptagningar och annat material som omfattas av granskningsrätten kan omhändertas. Det material som här kommer i fråga gäller ofta t.ex. bokförings- och bokslutsmaterial.

I 3 mom. föreskrivs om den skyldighet som den som är föremål för granskning har att lämna de upplysningar som är nödvändiga för att granskningen skall kunna genomföras. Genom detta lagrum vill man betona att den som är föremål för granskning skall agera i gott samarbete med den som utför granskningen och även i övrigt bidra till att granskningen kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

I 4 mom. konstateras vilka myndigheter som är skyldiga att vid behov ge handräckning i samband med granskning. Bestämmelsen innebär en ändring av den gällande lagen, eftersom handräckning vid behov kan begäras också av utskökningsmyndigheten. De myndigheter som nämns i momentet skall utan ersättning ge handräckning.

Denna paragraf begränsar inte övriga myndigheters granskningsrättigheter som baserar sig på lag eller andra författningar.

22 §. Rätt att få uppgifter. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs, såsom i den gällande lagen, om handels- och industriministeriets rätt att av Arbetskrafts- och näringscentralen få de uppgifter som behövs för den till ministeriet hörande förvaltningen av understödssystemet. Det behov av uppgifter som avses i denna paragraf är i allmänhet större än i de uppdrag i anslutning till tillsynen över understöd som avses i 20 §. Rätten att få uppgifter skall gälla både handels- och industriministeriet och Arbetskrafts- och näringscentralerna i förhållande till understödstagaren, dvs. ett företag eller en sammanslutning. Bestämmelsen innebär en ändring av den gällande lagen såtillvida, att i lagen nu nämns att uppgifterna skall lämnas utan ersättning.

I 2 mom. föreskrivs om handels- och industriministeriets samt Arbetskrafts- och näringscentralens rätt att få nödvändiga uppgifter av andra myndigheter. I den föreslagna paragrafen ingår ett nytt omnämnande av att uppgifter kan erhållas också av en sådan sammanslutning eller person som tillsatts för att handha ett offentligt uppdrag. Eftersom det till ansökan om och användning av understöd ansluter sig en risk för missbruk, är det vid beviljandet av och tillsynen över understöd viktigt att försäkra sig om att det mottagande företaget och dess ansvariga personer handlar som sig bör. Med stöd av paragrafen skall uppgifter kunna erhållas om både den som ansöker om understöd och den som får understöd samt om de ansvariga personerna och deras verksamhet i organisationerna i fråga. Till dessa ansvariga personer hör t.ex. styrelsemedlemmarna, verkställande direktören och de ansvariga och tysta bologsmännen i ett bolag som ansöker om understöd. Uppgifter skall kunna erhållas också om dessa personers övriga företagsverksam-

het och om understöd som beviljats för den samt om skatteskulder, lönegarantiskulder och andra liknande förfaranden som hänför sig till företagsverksamheten. Motsvarande rätt att erhålla uppgifter avses gälla också andra sökande och mottagare av understöd, oberoende av dessas juridiska form. Rätten att få uppgifter är viktig med tanke på att ministeriet och Arbetskrafts- och näringscentralerna skall kunna sköta sin övervaknings-skyldighet på behörigt sätt. Lagen föreslås också innehålla ett uttryckligt omnämnande av att uppgifterna skall ges utan ersättning. Av t.ex. skattemyndigheten kan uppgifter begäras om ett företags eventuella till betalning förfallna skatter eller andra obetalda offentliga avgifter i det skedet då understöd söks eller betalas ut. Uppgifter kan, enligt förslaget, vidare begäras hos t.ex. utsköknings-, tull- och polismyndigheterna.

23 §. Utlämnande av uppgifter. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs, såsom i den gällande lagen, att i fråga om tystnadsplikt för den som sköter uppgifter enligt denna lag gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Bestämmelsen är nödvändig med beaktande av att också andra än myndigheter — t.ex. revisorer — kan sköta dessa uppgifter med stöd av ett särskilt bemyndigande.

I 2 mom. anges hur uppgifter, utan hinder av tystnadsplikten, i särskilt specificerade fall kan lämnas ut.

Uppgifter kan lämnas ut till handels- och industriministeriet samt Arbetskrafts- och näringscentralen, Teknologiska utvecklingscentralen, Finnvera Abp, Landsbygdsverket och Arbetskraftsbyrån.

Möjligheten att, utan hinder av tystnadsplikten, lämna ut uppgifter också till andra myndigheter eller utomstående revisorer som utför sådana granskningar som avses i 20 och 21 § är nödvändig i sådana fall där antingen handels- och industriministeriet eller den berörda Arbetskrafts- och näringscentralen har tillgång till sådana uppgifter om granskningen som påverkar saken.

I 3 mom. skall finnas en hänvisning till 31 och 32 § i statsunderstödslagen, där det föreskrivs om lämnande av uppgifter.

24 §. Förvaring av handlingar. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om förvaringen

av bokföringsmaterial och övrigt material som an knyter till det projekt som är föremål för understöd. Understödstagaren skall, utöver bokföringsmaterialet, förvara alla relevanta uppgifter, utredningar och handlingar samt upptagningar som kan ha betydelse vid övervakningen av att grunderna för beviljandet av understöd uppfylls och att understödet används på föreskrivet sätt och att villkoren för understöd följs. Bestämmelser om förvaring av bokföringsmaterial och övriga handlingar ingår för närvarande i statsrådets förordning om stödjande av företagsverksamhet.

25 §. Avbrytande av utbetalning. Paragrafen innehåller en hänvisning till 19 § i statsunderstödslagen, i vilken bestäms om avbrytande av utbetalning av statsunderstöd. Avsikten är att i den föreslagna lagen skall följas samma principer som ingår i statsunderstödslagen när det gäller avbrytande av utbetalning. Ett beslut om att utbetalning avbryts är en säkerhetsåtgärd genom vilken utbetalningen avbryts tillfälligt för den tid under vilken saken utreds närmare. Efter utredningen skall beslut fattas om att utbetalningen antingen fortsätter eller att den avslutas och återkrävs. Det är synnerligen viktigt att ett beslut om att utbetalningen avbryts i praktiken inte görs enbart genom att man avbryter utbetalningen, utan ett skriftligt beslut är alltid nödvändigt i dessa situationer. I ett beslut om avbrytande av utbetalning kan ändring sökas på det sätt som bestäms i 32 § i den nu föreslagna lagen.

5 kap. Återkrav av understöd

26 §. Återkrav av understöd som är inriktat på investering på grund av att verksamheten upphör. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om myndighetens skyldighet att helt eller delvis återkräva ett understöd som beviljats för en materiell eller immateriell investering, ifall verksamheten upphör under den användningstid som fastställts för understödet. I den nu föreslagna lagen är bestämmelserna om återkrav mer koncisa än i den nuvarande lagen. Enligt förslaget blir verksamhetens eventuella fortsättning på någon annans åtgärd föremål för granskning, under det att en överföring av understödet till någon annan var föremål för granskning enligt lagen om

stödjande av företagsverksamhet. Detta är förenligt med de bestämmelser av Europeiska unionen som nämns i detaljmotiveringen till 19 §, i vilka anges de mål som skall ställas för upprätthållande av investeringen. Enligt förslaget slopas dessutom den granskning av verksamhetens lönsamhet och av andra väsentliga skäl till att verksamheten upphör. Paragrafen gäller både understöd för utvecklande av företag och understöd för utvecklande av företags verksamhetsmiljö.

Enligt förslaget skall understödet återkrävas om den verksamhet som är föremål för understödet upphör under användningstiden. Den centrala orsaken till att understödet återkrävs är då att de positiva konsekvenser, t.ex. sysselsättande faktorer, som eftersträvs genom den verksamhet som fått understöd har upphört. En ändring i jämförelse med de nuvarande bestämmelserna är att det inte längre beaktas huruvida verksamheten har avslutats till följd av att de ekonomiska grunder som för närvarande betraktas som tvingande skäl för att upphöra med verksamheten har upphört. Erhållandet av understöd förpliktar sålunda mottagaren att upprätthålla verksamheten under den tid som bestämts, och denna omständighet nämns nu också i lagen. Detta är också i linje med principerna för den reglering som avser Europeiska gemenskapernas kommissions strukturfondsfinansiering.

Om verksamheten inskränks väsentligt, leder detta till att den del av understödet för en investering som motsvarar den inskränkta andelen återkrävs. Med väsentlig inskränkning av verksamheten avses t.ex. att produktionen i fråga om den understödda verksamheten eller verksamhetens sysselsättande effekt minskar väsentligt eller att den egendom som är föremål för understöd minskar väsentligt. Om understödstagaren t.ex. säljer en del av de maskiner och anordningar som är föremål för understöd så, att det kan anses att verksamheten har inskränkts väsentligt eller i praktiken upphört, skall myndigheten återkräva understödet eller en del av det.

Verksamheten anses dock inte upphöra, ifall det är fråga om sådan överlåtelse av ägande- eller besittningsrätten där verksamheten alltjämt fortsätter. Med fortsatt verksamhet avses att verksamheten fortsätter på åtgärd av någon annan än understödstagaren

så, att verksamheten inte kan anses ha inskränkts väsentligt. Den som till följd av en försäljning eller överlåtelse fortsätter verksamheten skall uppfylla de villkor som i lagen föreskrivs om mottagande av understöd. I annat fall skall understödet återkrävas. Med överlåtelse till någon annan avses åtgärder genom vilka egendom som är föremål för understöd övergår i en annan aktörs eller privatpersons ägo eller hyrs av dem eller på annat motsvarande sätt utnyttjas av dem.

Med ett område som hör till den stödnivå som bestämts för understödet avses områden inom vilka understöd kan beviljas i enlighet med lagstiftningen. Till den del verksamheten överförs från det område understödsbeslutet avser till ett område där understödet hade varit mindre än i understödsbeslutet, skall återkravet av ett understöd som är inriktat på investering hänföras till skillnaden mellan det beviljade understödet och det understöd som kunnat beviljas inom det område till vilket överföringen gjorts. Om verksamheten överförs till ett annat land leder detta alltid till återkrav av understödet.

I paragrafen föreskrivs också om återkrav av understöd i en situation där den som har fått understöd för en investering har försatts i konkurs under den användningstid som avses i 19 § 2 mom. Återkrav som riktas till konkursboet gäller i praktiken alltid hela det utbetalda understödet. Återkrav från konkursbo förutsätter normala borgenärsåtgärder vid övervakningen av fordran. Ett beslut om återkrav som föranleds av att stödmottagaren har försatts i konkurs skall återtas, om det förordnas att försättandet i konkurs skall återgå eller det upphävs till följd av besvär. Förslaget är förenligt med principen att verksamhet som fått understöd skall fortgå under den användningstid som fastställts för den.

27 §. Återkrav av understöd på andra grunder. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om andra grunder, utöver dem som anges i 26 §, som leder till att utbetalningen av understöd upphör och att understöd återkrävs.

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs om myndighetens skyldighet att bestämma att utbetalningen av understöd skall upphöra samt att understöd skall återkrävas. Enligt 1 mom. skall understöd återkrävas enligt de

grunder som anges i 21 § i statsunderstödslagen. Den i 21 § i statsunderstödslagen föreskrivna skyldigheten att återkräva understöd motsvarar den skyldighet gällande återkrav som föreskrivs i 35 § i lagen om stödjande av företagsverksamhet. Den grund som anges i momentets 4 punkt motsvarar i huvudsak den i 22 § 3 mom. i statsunderstödslagen föreskrivna grunden för återkrav av understöd.

I 2 mom. föreskrivs om myndighetens skyldighet att bestämma att utbetalningen av understöd skall upphöra samt att understöd skall återkrävas om den egendom som har varit föremål för understödet har skadats under den användningstid som föreskrivits för den. Momentet motsvarar i huvudsak innehållet i 22 § 2 mom. i statsunderstödslagen samt lagen om stödjande av företagsverksamhet.

I 3 mom. bestäms när myndigheten enligt prövning kan bestämma att utbetalningen av understöd skall upphöra samt att understöd skall återkrävas. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak innehållet i 22 § 1 mom. 1—2 och 7 punkten i statsunderstödslagen. I 3 mom. är det fråga om vissa sådana förfaranden från understödstagarens sida som inte nödvändigtvis är i den meningen väsentliga att följderna av dem konsekvent blir att utbetalningen av understödet skall upphöra eller understödet återkrävas. I 1 och 2 punkten i momentet försöker man effektivisera den skyldighet som understödstagaren har att meddela myndigheterna sådana ändringar som gäller understödstagarens verksamhet och den med understödet förvärvade egendomen och som sker under den användningstid som föreskrivits för egendomen. En i 3 punkten avsedd situation uppstår om understödstagaren vidtar åtgärder eller genomför arrangemang som i sak motsvarar de grunder för återkrav som nämns i 26 och 27 §, men som har givits en juridisk form som avviker från sakens faktiska natur eller syfte.

28 §. Jämkning. I den föreslagna paragrafen bestäms om tillämpning av den förvaltningsrättsliga skälighetsprincipen så, att ett understöd på vissa grunder inte drivs in. I skälighetsprincipen ingår likaså att betalningsskyldigheten underlättas endast till den del återkrav är oskäligt. För att hela understödet eventuellt inte skall återkrävas förut-

sätts således särskilt vägande skäl. Lagen om stödjande av företagsverksamhet innehåller ingen allmän bestämmelse om jämkning av återkrav. I 26 § i statsunderstödslagen ingår däremot en bestämmelse om detta. Mot bakgrunden av att understöd enligt denna lag beviljas för näringsverksamhet, är det ändamålsenligt att beträffande jämkning föreskriva i mer begränsad omfattning i den nu föreslagna lagen än i 26 § i statsunderstödslagen.

Återkrav med anledning av understödstagarens förändrade omständigheter kan, enligt förslaget, anses oskäligt t.ex. när det att ägaren-företagaren eller motsvarande nyckelperson har förlorat sin arbetsförmåga innebär att i första hand ett företag som sysselsätter färre än tio personer (mikroföretag) eller är bara något större till sin storlek upphör med sin verksamhet. När det gäller medelstora eller stora företag kan ovan nämnda grunder i praktiken inte komma i fråga. Upphörande av verksamheten till följd av att affärsverksamheten misslyckats kan inte heller utgöra grund för en jämkning av återkrav. Däremot kan den omständigheten att den användningstid som hänför sig till egendomen delvis har förflutit betraktas som en faktor som lindrar återkravet av ett understöd.

Mot bakgrunden av det förfarande som ligger till grund för återkrav, kan återkrav betraktas som oskäligt om det riktar sig mot en understödstagare som i och för sig har lämnat riktiga uppgifter eller om det förfarande som ligger till grund för återkravet innehåller endast obetydliga eller oväsentliga fel eller avvikelser. Om förfarandet för sin del har påverkats av en myndighets felaktiga förfarande eller felaktiga råd ligger jämkning också nära till hands. Jämkning kan inte tillämpas om återkrav är en följd av understödstagarens uppsåtliga missbruk.

29 §. Tiden för återkrav. I paragrafen föreskrivs, i huvudsak på motsvarande sätt som i statsunderstödslagen, om de tider för återkrav som skall tillämpas i fråga om avbrytande eller upphörande av utbetalning och vid återkrav av understöd. Avvikelsen från det som bestäms i 28 § i statsunderstödslagen är närmast av teknisk natur.

I det föreslagna 2 mom. bestäms om den tid inom vilken understöd eller räntor på det får återkrävas. Enligt förslaget får återkrav

inte vidtas efter att tio år har förflutit från det att den sista posten av understödet betalades ut, eller, om en tidsfrist från utbetalningen av den sista posten har utsatts i understödsbeslutet för användningen av understödet eller den egendom som understötts med det på det sätt som föreskrivs i 19 § 2 mom. i lagen, när tio år har förflutit från tidsfristens slut. Om t.ex. den i understödsbeslutet angivna användningstiden är fem år från det att den sista posten av understödet betalades ut, kan återkrav inledas efter femton år från utbetalningen av den sista posten.

30 §. Myndighet som beslutar om återkrav. Angående fattandet av beslut om att utbetalningen av understöd upphör och beslut om återkrav skall närmare bestämmelser om arbetsfördelningen mellan handels- och industriministeriet och Arbetskrafts- och näringscentralerna utfärdas genom förordning av statsrådet. Detta är ändamålsenligt med tanke på åstadkommandet av tillräckligt smidiga regleringsmöjligheter. Genom det beslut som skall fattas beslutas om att utbetalningen av understödet skall upphöra eller om återkrav av det på ett sätt som förpliktar understödstagaren. På de understöd som avses i denna lag tillämpas inte förvaltningstvisteförfarandet.

6 kap. Särskilda bestämmelser

31 §. Delgivning av beslut. Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om delgivning av beslut som fattas med stöd av denna lag. Enligt paragrafen kan besluten delges genom sådan s.k. vanlig delgivning som föreskrivs i 59 § i förvaltningslagen. I praktiken innebär detta att besluten kan sändas till mottagarna per post genom vanligt brev. Mottagaren anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes, om inte något annat visas. Ett beslut anses dock ha kommit till en myndighets, t.ex. en kommun som ansökt om understöd, kännedom den dag brevet anlände.

32 §. Ändringssökande. I paragrafen föreslås ingå bestämmelser om sökande av ändring i beslut av handels- och industriministeriet samt Arbetskrafts- och näringscentralerna. I den gällande lagen om stödjande av företagsverksamhet föreskrivs ett partiellt besvärsförbud, enligt vilket ändring får sökas

genom besvär endast när det gäller handels- och industriministeriets samt arbetskrafts- och näringscentralernas beslut om återkrav. Enligt den gällande lagen kan ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I beslut om återkrav som en arbetskrafts- och näringscentral har fattat söks ändring genom besvär hos en förvaltningsdomstol och i beslut om återkrav som handels- och industriministeriet fattat anförs besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

I den föreslagna lagen utvidgas rätten att söka ändring så, att utöver i fråga om beslut om återkrav skall kunna sökas rättelse i beslut som gäller beviljande och vägrande av understöd, utbetalning, avbrytande och upphörande av utbetalning samt förlängning av giltighetstiden för understödsbeslut, varvid parten i första hand anför ett rättelseyrkande. I beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande får, enligt lagförslaget, ändring sökas genom besvär.

Mot bakgrunden av de krav på rättsskydd som kunderna inom förvaltningen har är det motiverat att utvidga rätten att söka ändring. Kraven kan härledas ur 21 § i Finlands grundlag (731/1999), i vilken föreskrivs att var och en har rätt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan.

Genom den breddade rätten att söka ändring kan, efter rättelseyrkandeförfarandet, lagligheten av besluten vid behov underkastas prövning i en förvaltningsdomstol. Ett beslut som gäller beviljande eller vägran av ett understöd som beviljas enligt prövning baserar sig huvudsakligen på ändamålsenlighetsprövning. I samband med beslut om vägran av ett understöd föreligger därför i allmänhet inte särskilda behov av rättsskydd. Behoven av rättsskydd hänför sig sålunda i synnerhet till besluten om avbrytande av utbetalning av understöd och om återkrav av understöd.

I ett rättelseyrkandeförfarande kan myndigheten uppmanas att granska lagligheten i sitt beslut. Fördelen med detta förfarande är att det är snabbt och smidigt, eftersom myndigheten vid behov i klara fall t.o.m. mycket snabbt kan ändra sitt eget beslut. Härigenom kan man undvika att ärendet i onödan be-

handlas hos besvärinstanser.

Avsikten är att rättelseyrkande skall vara det första skedet i sökande av ändring. I beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär. I den föreslagna paragrafen ingår också ett tekniskt besvärsförbud i fråga om myndighetens beslut, eftersom det annars skulle vara möjligt att samtidigt överklaga myndighetens beslut och att anföra ett rättelseyrkande.

Myndigheten skall foga en anvisning om rättelseyrkande till beslut som den meddelar i ärenden som avses i den föreslagna lagen. Det föreslås att ett i paragrafen avsett rättelseyrkande kan anföras i understödsärenden av den som är part i ärendet. Vid tillämpning av paragrafen definieras begreppet part i enlighet med 6 § i förvaltningsprocesslagen och tolkningspraxis gällande nämnda 6 §. Tidfristen för anförande av rättelseyrkande föreslås vara 30 dagar från delfäendet av beslutet. Enligt lagförslaget skall ett rättelseyrkande riktas till den myndighet som fattat beslutet, dvs. till handels- och industriministeriet eller den berörda arbetskrafts- och näringscentralen.

I 2 mom. konstateras för klarhetens skull att ändring i ett beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande får sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Till ett beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande skall myndigheten foga besvärсанvisning.

33 §. Verkställighet. Enligt den föreslagna paragrafen får handels- och industriministeriets samt arbetskrafts- och näringscentralens beslut verkställas trots att ändring har sökts. Till de beslut som verkställs snabbt hör i synnerhet de beslut av arbetskrafts- och näringscentralerna som gäller avbrytande av utbetalning enligt 25 § i den föreslagna lagen. En parts möjlighet till effektivt rättsskydd trots att beslutet är verkställbart avses bli tryggad genom att besvärsmyndigheten kan avbryta verkställigheten vid behov.

I den föreslagna paragrafen föreskrivs vidare att ett sådant beslut om återkrav som har fattats med stöd av 26 och 27 § i denna lag kan verkställas i den ordning som föreskrivs om verkställande av skatter och avgifter. Med stöd av paragrafen avses handels- och industriministeriets samt arbetskrafts- och

näringscentralernas beslut duga som direkt utsökningsgrund.

7 kap. **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

34 §. Ikraftträdande. Enligt 1 mom. föreslås det att lagen träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Eftersom lagen om allmänna villkor för företagsstöd (786/1997) förutsätter att ett företagsstödsprogram är tidsbundet skall också den föreslagna lagen vara tidsbunden och den skall vara i kraft t.o.m. den 31 december 2014.

I enlighet med 2 mom. skall lagen om stöd- jande av företagsverksamhet och statsrådets förordning om stöd- jande av företagsverksamhet, som utfärdats med stöd av lagen, samt lagen om investeringsstöd och utvecklingsstöd för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter upphävas när den nya lagen träder i kraft.

Enligt 3 mom. skall 18—33 § tillämpas på understöd som beviljats med stöd av denna lag också sedan lagen trätt i kraft. Lagens 18 § skall dock inte tillämpas efter den 31 december 2015, om inte understödet enbart finansieras med nationella medel. Denna bestämmelse är nödvändig för att understöd i enlighet med de bestämmelser som gäller finansiering ur Europeiska gemenskapens strukturfonder skall kunna betalas för projekt som finansieras inom ramen för den programperiod som upphör 2013 ännu två år efter att programperioden upphört, dvs. till utgången av 2015. Till den del det är fråga om helt nationell finansiering, dvs. finansiering som beviljas för ett projekt utan motsvarande finansiering ur Europeiska gemenskapens strukturfonder, iakttas de tidsfrister som ingår i beslutsvillkoren för understödsbesluten i fråga. I enlighet med dessa villkor kan understöden ofta i sin helhet betalas ut mer än två år efter det att understödsbeslutet har fattats.

I 4 mom. skall föreskrivas att de åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas redan innan lagen träder i kraft.

35 §. Övergångsbestämmelser. Enligt 1 mom. skall den föreslagna lagen tillämpas också på stöd som har beviljats med stöd av

lagen om stöd- jande av företagsamhet till den del som gäller övervakning och granskning samt erhållande och lämnande av uppgifter som skall hemlighållas enligt 20—23 § och avbrytande av utbetalning enligt 25 §.

Enligt 2 mom. skall denna lag tillämpas på beslut som skall fattas med stöd av de ansökningar som har lämnats in till arbetskrafts- och näringscentralen innan denna lag trädde i kraft. Detta är nödvändigt för att tillräckligt med tid skall kunna garanteras för behandlingen av ansökningarna. På ansökningar om stöd för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter som lämnats in till arbetskrafts- och näringscentralerna före denna lags ikraftträdande skall dock tillämpas den lag som skall upphävas. Bestämmelsen är nödvändig för att alla ansökningar skall kunna behandlas som sig bör.

1.2. **Lagen om ändring av 41 § i lagen om stöd- jande av företagsverksamhet**

41 §. Det föreslås att 2 mom. ändras så, att stödbeslut med stöd av denna lag skall kunna fattas till utgången av 2007. I praktiken torde stödbeslut dock inte fattas till utgången av 2007, eftersom lagen om stöd- jande av företagsverksamhet avses bli upphävd inom loppet av 2007 då lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet träder i kraft.

2. **Närmare bestämmelser**

Det föreslås att genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om verksamhet enligt 8 § 1—3 punkten i den föreslagna lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet. De närmare bestämmelser som utfärdas genom förordning av statsrådet avses, inom ramen för de allmänna principerna och utgångspunkterna i lagen, gälla inriktningen av understöd samt detaljerade villkor om beviljande av understöd.

Enligt 11 § i den föreslagna lagen bestäms närmare genom förordning av statsrådet om grunderna för beviljande och utbetalning av understöd för utvecklande av företag, de godtagbara utgifterna och stödnivåerna samt de sammanlagda maximibeloppen av understödet för utvecklande av företag och andra

därmed jämförbara statsunderstöd.

Med de grunder för beviljande och utbetalning av understöd för utvecklande av företag, till vilka hänvisas i 11 § i den föreslagna lagen, avses sådana omständigheter som gäller inriktandet av understöd, mer detaljerade villkor för beviljande av understöd, tekniska detaljer i anknytning till beviljande och utbetalning av understöd samt sådana omständigheter som hänför sig till andra liknande detaljer och beträffande vilka det med avseende på de allmänna principerna och utgångspunkterna i lagen är ändamålsenligt att föreskriva genom förordning av statsrådet. I dessa omständigheter ingår bl.a. det mer exakta inriktandet av understöd inom ramen för de allmänna villkor som föreskrivs i lagen, bedömningen av konkurrenssituationen vid beviljandet av understöd, bedömningen av projektets betydelse vid beviljandet av understöd, bedömningen av de närmare villkoren för beviljandet av understöd till kommuner och stora företag samt uppföljningen och bedömningen av hur projektet genomförs och hur verkningsfullt understödet är.

Det föreslås att genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de i 12 § avsedda mottagarna av understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö. Det föreslås att genom förordning av statsrådet dessutom föreskrivs närmare om beviljande av understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö för sådan verksamhet som avses i 14 § i den föreslagna lagen. De närmare bestämmelser som utfärdas genom förordning av statsrådet avses, inom ramen för de allmänna principerna och utgångspunkterna i lagen, gälla inriktningen av understöd samt detaljerade villkor om beviljande av understöd.

Enligt 15 § i den föreslagna lagen bestäms närmare genom förordning av statsrådet om grunderna för beviljande och utbetalning av understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö, de godtagbara utgifterna och stödnivåerna.

Enligt 16 § 2 mom. i den föreslagna lagen utfärdas vid behov närmare bestämmelser om ansökan om understöd.

Enligt 30 § i den föreslagna lagen fattas beslut om att utbetalningen av understöd upphör och beslut om återkrav på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Enligt 34 § i den föreslagna lagen bestäms om lagens ikraftträdande genom förordning av statsrådet.

3. Ikraftträdande

Det föreslås att lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet träder i kraft under loppet av 2007 vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får dock vidtas innan lagen träder i kraft.

Det föreslås att lagen om ändring av 41 § i lagen om stödande av företagsverksamhet skall träda i kraft den 1 januari 2007. Det är ändamålsenligt att förlänga den nuvarande lagens giltighetstid, eftersom beslut om de program som gäller strukturfondsperioden 2000—2006 kan fattas ännu till utgången av 2007. För säkerställande av genomförandet av programmen och för underlättande av uppföljningen vore det ändamålsenligt att under hela strukturfondsperioden använda samma stödprogram som under den nuvarande lagens giltighetstid. Om man vill använda det understödssystem som avses i den föreslagna lagen i de nuvarande strukturfondsprogrammen, förutsätter det att strukturfondsprogrammen ändras till denna del. En sådan ändring kräver också Europeiska gemenskapernas kommissions godkännande, vilket i sin tur skulle kunna fördröja genomförandet av programmen.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja ekonomisk tillväxt, sysselsättning och andra näringspolitiska mål genom att bevilja understöd för projekt som främjar i synnerhet små och medelstora företags tillväxt och utveckling samt grundandet av sådana företag. Vid beviljandet av understöd skall konkurrensaspekterna samt de regional- och strukturpolitiska målen inom Europeiska gemenskapen och på nationell nivå beaktas.

När understöd beviljas bör konkurrensaspekter på det sätt som föreskrivs i 7 § 1 mom. 4 punkten i statsunderstödslagen (688/2001) samt målen för Europeiska gemenskapens och den nationella region- och strukturpolitiken beaktas.

I syfte att förbättra företagens konkurrenskraft på lång sikt inriktas understöden på högtstående projekt som främjar företagsverksamheten.

2 §

Tillämpningsområde

I denna lag bestäms om de grunder som skall iakttas när *understöd för utvecklande av företag* samt *understöd för utvecklande av företags verksamhetsmiljö* beviljas.

På understöd enligt denna lag tillämpas också statsunderstödslagen. På återkrav av understöd tillämpas dock vad som föreskrivs om återkrav i 5 kap. i denna lag. Dessutom

tillämpas på avbrytande av utbetalning, återbetalning och återkrav av understöd, ränta, dröjsmålsränta, solidariskt ansvar, preskription och kvittning vad som föreskrivs om dem i 19, 20, 24, 25, 27, 29 och 30 § i statsunderstödslagen.

3 §

Anslag

Understöd kan beviljas högst till det maximala belopp som har godkänts i statsbudgeten. I statsbudgeten tas in ett anslag som behövs för utbetalning av beviljade understöd.

Understöd enligt denna lag kan delfinansieras med medel ur Europeiska gemenskapens strukturfonder. Vad som i denna lag bestäms om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamheten tillämpas också på medel ur strukturfonderna, om inget annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *små och medelstora företag* sådana företag som uppfyller villkoren för små och medelstora företag enligt Europeiska gemenskapens kommissions gällande rekommendation om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag,

2) *stora företag* sådana företag som inte avses i 1 punkten,

3) *materiella investeringar* anskaffning av mark, byggnader, maskiner, anordningar och inventarier samt långvarig hyrning av maskiner och anordningar,

4) *immateriella investeringar* förvärv av patenträttigheter, licenser, know-how och icke patentskyddad teknisk kunskap som hänför sig till överföring av teknik,

5) *investeringar* materiella och immateriella investeringar,

6) *andra utvecklingsåtgärder* utvecklande av företagets affärskompetens, internationalisering samt produkter och tillverkningsmetoder, utredande av förutsättningarna för grundande av och verksamhetsbetingelser för ett företag samt annat med detta jämförbart betydelsefullt utvecklande av företagsverksamheten.

5 §

Myndigheter

Ärenden som gäller understöd enligt denna lag behandlas av handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralerna, i enlighet med vad som bestäms nedan.

2 kap.

Understödsformer

Understöd för utvecklande av företag

6 §

Mottagare av understöd

Understöd för utvecklande av företag beviljas endast små och medelstora företag, om inte något annat bestäms nedan.

Understöd kan inte beviljas för fiskeri, jordbruk eller skogsbruk. Understöd kan inte heller beviljas för förädling eller marknadsföring av jordbruksprodukter, med undantag av sådana investeringar enligt 8 § 1 punkten som sammanhänger med produktion av bioetanol som är avsedd för användning i trafiken.

Vid beviljandet av understöd skall också Europeiska gemenskapens sektorvisa begränsningar beaktas.

7 §

Förutsättningar för beviljande av understöd

Understöd för utvecklande av företag kan beviljas för projekt som på lång sikt förbättrar företagets konkurrenskraft då detta inleder sin verksamhet eller utvidgar eller utvecklar verksamheten. Ett projekt som är föremål för understöd skall vara betydande med tanke på utvecklandet av företagets verksamhet.

Ett villkor för att understöd skall kunna beviljas är att företaget uppskattas ha förutsättningar för fortgående lönsam verksamhet och att understödet bedöms ha betydande konsekvenser för genomförandet av projektet.

Understöd kan beviljas också för projekt som två eller flera företag genomför tillsammans. Hur betydande ett samprojekt är kan granskas utifrån projektets sammanlagda betydelse.

8 §

Verksamhet som finansieras

Understöd för utvecklande av företag kan på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet beviljas

1) för materiella och immateriella investeringar,

2) för andra utvecklingsåtgärder,

3) utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 punkten, små företag på basis av deras löneutgifter för nya arbetsplatser eller andra utgifter i anslutning till att verksamheten inleds eller utvidgas.

9 §

Beviljande av understöd till en kommun

Understöd för utvecklande av företag kan inom ett utvecklingsområde som avses i 38 § i regionutvecklingslagen (602/2002) beviljas också kommuner eller sådana fastighetsbolag där kommunen är ägare för sådana investeringar enligt 8 § 1 punkten i denna lag i fråga om vilka lokaler byggs för små och medelstora företag.

10 §

Beviljande av understöd till stora företag

Understöd för utvecklande av företag kan beviljas stora företag

1) i fråga om sådana investeringar enligt 8 § 1 punkten som genomförs inom ett utvecklingsområde som avses i 38 § i regionutvecklingslagen, eller

2) i fråga om sådana andra utvecklingsåtgärder enligt 8 § 2 punkten i vilkas genomförande utöver ett stort företag deltar små eller medelstora företag.

11 §

Närmare bestämmelser

Beträffande grunderna för beviljande och utbetalning av understöd för utvecklande av företag, de godtagbara utgifterna och stödnivåerna samt de sammanlagda maximibeloppen av understödet för utvecklande av företag och andra därmed jämförbara statsunderstöd bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö

12 §

Mottagare av understöd

Understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö kan beviljas sådana genom förordning av statsrådet närmare bestämda icke-vinstsyftande offentliga och privata sammanslutningar samt stiftelser för projekt som genomförs i syfte att förbättra företags verksamhetsmiljö eller förutsättningarna för utvecklande av företagsverksamheten.

13 §

Förutsättningar för beviljande av understöd

Ett villkor för att understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö skall kunna beviljas är att det bedöms att projektet väsentligt främjar grundandet, utvidgandet eller

utvecklandet av små och medelstora företag i regionen.

För att understöd skall kunna beviljas förutsätts dessutom att det bedöms ha betydande konsekvenser för genomförandet av projektet.

14 §

Verksamhet som finansieras

Understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö kan beviljas för utredningar som är nödvändiga med tanke på företagsverksamheten, utvecklande av service som företagen behöver, främjande av samarbete mellan företag samt för andra åtgärder som förbättrar företagens verksamhetsmiljö och utvecklingsmöjligheter.

15 §

Närmare bestämmelser

Beträffande grunderna för beviljande och utbetalning av understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö, de godtagbara utgifterna och stödnivån bestäms närmare genom förordning av statsrådet

3 kap.

Ansökan om samt beviljande och utbetalning av understöd

16 §

Ansökan om understöd

Innan ett projekt inleds skall en skriftlig ansökan om understöd tillställas Arbetskrafts- och näringscentralen.

Närmare bestämmelser om ansökan om understöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Beslut om understöd

Den Arbetskrafts- och näringscentral inom vars område projektet huvudsakligen genomförs

förs beslutar om understöd. Handels- och industriministeriet kan i enskilda fall överföra ärendet från den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen till en annan arbetskrafts- och näringscentral, när projektet genomförs på flera än en centrals område.

Handels- och industriministeriet beslutar om understöd för utvecklande av företag, om beloppet av de utgifter som ligger till grund för understödet överstiger fyra miljoner euro. Handels- och industriministeriet kan förbehålla sig beslutanderätten också i fråga om projekt som understiger nämnda gräns, om beslutet är av särskild betydelse med tanke på tillämpningen av denna lag.

Om flera än ett företag, eller utöver ett företag även en sammanslutning som inte idkar företagsverksamhet, deltar i ett projekt, kan understödet beviljas ett företag eller en sammanslutning som har förbundit sig att svara för att understödet används för hela projektet.

Den arbetskrafts- och näringscentral på vars område projektet huvudsakligen genomförs beslutar om förlängning av giltighetstiden för ett understödsbeslut.

18 §

Utbetalning av understöd

Arbetskrafts- och näringscentralen betalar, på basis av närmare villkor i beslutet om beviljande av understöd och på grundval av godtagbar utredning, på särskild ansökan ut understödet i den takt som projektet framskrider.

I det fall som avses i 17 § 3 mom. kan understödet betalas ut även till andra företag eller sammanslutningar som har förbundit sig att svara för att understödet används för hela projektet.

4 kap.

Användningen av och tillsynen över understöd

19 §

Användning av understöd

I denna lag avsedda understöd får användas

endast för ändamål som anges i understödsbeslutet. Utöver vad som bestäms i denna lag och med stöd av denna lag genom förordning av statsrådet skall understödstagaren iakttaga de villkor och begränsningar som ingår i understödsbeslutet.

Den egendom som är föremål för det understöd som är inriktat på investering skall små och medelstora företag använda i tre år från utbetalningen av den sista posten av understödet och övriga understödstagare i fem år. Av särskilda skäl kan den myndighet som beviljar understödet bestämma att användningstiden är högst tio år.

20 §

Tillsyn

Arbetskrafts- och näringscentralernas verksamhet som beviljare och utbetalare av understöd övervakas av handels- och industriministeriet, som antingen själv kan granska arbetskrafts- och näringscentralerna eller bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående revisor att göra detta. Användningen av understöden övervakas av handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralerna, vilka kan bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående revisor att granska användningen av understöden.

Den utomstående revisorn skall vara en revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin godkänd revisor (OFR-revisor) eller revisionssammanslutning (OFR-sammanslutning), en av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR-revisor) eller revisionssammanslutning (CGR-sammanslutning) eller en av en handelskammare godkänd revisor (GRM-revisor) eller revisionssammanslutning (GRM-sammanslutning). En revisionssammanslutning skall utse en huvudansvarig revisor för granskningen.

Revisorn utför sitt uppdrag under tjänsteansvar. På en revisors uppdrag tillämpas i tillämpliga delar vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003). En revisor skall ha förutsättningar för en oberoende revision. Om revisorn är jävig eller om förutsättningarna för en oberoende revision saknas, skall revisorn vägra ta

emot uppdraget eller avstå från det.

21 §

Granskningsrätt

Handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen samt en revisor som bemyndigats av dem har rätt att granska sökandens och understödstagarens rörelse i den omfattning beviljandet och användningen av understödet kräver. För utförande av granskningen är sökanden och understödstagaren skyldiga att, utan ogrundat dröjsmål och utan ersättning, för den som utför granskningen lägga fram alla nödvändiga handlingar och övrigt material som har samband med användningen av understödet och även i övrigt bistå vid granskningen. Den som utför granskningen har rätt att i detta syfte få tillträde till de lokaler och områden som den som är föremål för granskning har i sin besittning eller i sitt bruk. Granskning får dock inte utföras på en plats som omfattas av hemfriden.

Den som utför granskningen har rätt att omhänderta handlingarna och det övriga material som avses ovan, om detta krävs för att syftet med granskningen skall uppnås. Handlingarna och annat överlåtet material skall utan dröjsmål returneras när de inte längre behövs för utförandet av granskningen.

På begäran av den som utför granskningen skall den som är föremål för granskning även lämna de upplysningar som är nödvändiga för att granskningen skall kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Polis-, tull-, utsöknings- och skattemyndigheterna skall utan ersättning ge den handräckning som behövs för att granskning enligt denna paragraf skall kunna utföras.

22 §

Rätt att få uppgifter

Utan hinder av bestämmelserna om sekretess har handels- och industriministeriet rätt att av arbetskrafts- och näringscentralen utan ersättning få för förvaltningen av understödssystemet nödvändiga uppgifter och utredningar om ansökan om understöd och om be-

viljande och utbetalning av understöd samt om tillsynen över understöd. Handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralen har samma rätt att få uppgifter om användningen av understöden av stödtagarna.

Handels- och industriministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralen har rätt att av en annan myndighet och av en sådan sammanslutning eller person som tillsatts för att handha ett offentligt uppdrag utan ersättning få sådana för skötseln av övervaknings-skyldigheten eller behandlingen av understödansökningarna nödvändiga uppgifter om fysiska eller juridiska personer som annars skall hemlighållas.

23 §

Utlämnande av uppgifter

I fråga om tystnadsplikt för den som sköter uppgifter enligt denna lag gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Utan hinder av den tystnadsplikt som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får sådana uppgifter om en enskilds, en sammanslutnings eller en stiftelses ekonomiska situation, om affärs- eller yrkeshemlighet eller om en enskilds personliga förhållanden som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag lämnas ut till handels- och industriministeriet, arbetskrafts- och näringscentralen, Teknologiska utvecklingscentralen, Finnvera Abp, Landsbygdsverket och arbetskraftsbyrån. Ovan nämnda uppgifter kan också lämnas ut till en annan myndighet eller utomstående revisor som utför sådana granskningar som avses i 20 och 21 § för utförande av uppgifter enligt denna lag.

Dessutom gäller om utlämnande av uppgifter vad som föreskrivs i 31 och 32 § i statsunderstödslagen.

24 §

Förvaring av handlingar

Understödstagaren är skyldig att förvara allt bokföringsmaterial och övrigt material

som anknyter till projektet på ett sådant sätt att det är möjligt att övervaka användningen av understödet. Bokföringen och det material som anknyter till den skall förvaras på det sätt som bestäms i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen (1336/1997). Till den del det är fråga om finansiering via Europeiska gemenskapens strukturfonder skall bokföringen och det material som anknyter till den dock förvaras tre år från den tidpunkt då Europeiska gemenskapernas kommission har betalat ut slutposten för ett åtgärdsprogram.

25 §

Avbrytande av utbetalning

Arbetskrafts- och näringscentralen kan besluta att utbetalningen av understöd avbryts i enlighet med vad som föreskrivs i 19 § i statsunderstödslagen.

5 kap.

Återkrav av understöd

26 §

Återkrav av understöd som är inriktat på investering på grund av att verksamheten upphör

Myndigheten skall bestämma att ett understöd eller en del av det skall återkrävas, om understödstagaren under den användningstid som avses i 19 § 2 mom. har upphört med den verksamhet som varit föremål för understödet eller inskränkt den väsentligt eller försetts i konkurs. Om ägande- eller besittningsrätten till den verksamhet eller egendom som är föremål för understödet överläts till någon annan anses verksamheten därmed upphöra, om verksamheten inte fortsätter eller om den inte fortsätter inom det område som hör till den stödnivå som bestämts för understödet i fråga.

27 §

Återkrav av understöd på andra grunder

Myndigheten skall bestämma att utbetalningen av understöd skall upphöra samt att understöd som redan betalats ut eller en del av det skall återkrävas om

1) understödet skall återkrävas enligt de grunder som anges i 21 § i statsunderstödslagen,

2) understödstagaren har underlåtit att lämna riktiga och tillräckliga uppgifter för utbetalning av understödet,

3) understödstagaren har vägrat att på det sätt som avses i 21 § lägga fram material som behövs i samband med granskningen eller att i övrigt bistå vid granskningen, eller om

4) detta förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Om den egendom som har varit föremål för understödet har förstörts eller skadats under den användningstid som avses i 19 § 2 mom. och ny motsvarande egendom inte skaffas i stället för den förstörda eller skadade egendomen, skall myndigheten bestämma att utbetalningen av statsunderstödet skall upphöra och att av en eventuell försäkringsersättning eller annan ersättning skall återkrävas ett belopp som motsvarar understödets andel av den ursprungliga anskaffningsutgiften för egendomen.

Myndigheten kan bestämma att utbetalningen av understödet skall upphöra samt att understöd som redan betalats ut eller en del av det skall återkrävas, om understödstagaren har

1) underlåtit att meddela att verksamheten har upphört eller inte har lämnat upplysningar om andra omständigheter som behövs för tillsynen över att villkoren i understödsbeslutet iakttas,

2) underlåtit att meddela en ändring av ändamålet med understödet eller någon annan ändring som påverkar användningen av understödet, eller

3) förfarit på ett sätt som i praktiken kan jämföras med det som föreskrivs i 26 eller 27 § genom att ge en omständighet som ansluter sig till beviljandet, utbetalningen eller användningen av understödet en annan juridisk form än vad som motsvarar sakens faktiska natur eller syfte.

31 §

28 §

Jämkning

Myndigheten kan, när den fattar beslut som avses i 26 eller 27 §, besluta att ett understöd och räntan eller dröjsmålsräntan på det delvis eller helt inte skall återkrävas, om återkrav vore oskäligt med hänsyn till understödstagarens förändrade omständigheter eller det förfarande som ligger till grund för återkravet.

29 §

Tiden för återkrav

Myndigheten skall fatta beslut som avses i 25—27 § utan dröjsmål och av särskilda skäl inom två kalenderår efter att myndigheten har fått kännedom om en sådan omständighet med stöd av vilken utbetalningen av understödet skall avbrytas eller upphöra eller understödet återkrävas.

Åtgärder för återkrav av understöd eller ränta eller dröjsmålsränta på det får inte vidtas efter att tio år har förflutit från det att den sista posten av understödet betalades ut. Gäller i fråga om ett understöd som skall återkrävas den användningstid som avses i 19 § 2 mom., räknas fristen om tio år från utgången av denna tid.

30 §

Myndighet som beslutar om återkrav

Beslut om att utbetalningen av understöd upphör och beslut om återkrav fattas, på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet, av handels- och industriministeriet eller Arbetskrafts- och näringscentralen.

6 kap.

Särskilda bestämmelser*Delgivning av beslut*

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag kan delges genom sådan vanlig delgivning som föreskrivs i 59 § i förvaltningslagen.

32 §

Ändringssökande

I beslut som fattats med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär. Rättelse i beslut får inom 30 dagar från delfåendet sökas av en part som är missnöjd med beslutet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet.

I beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

33 §

Verkställighet

Handels- och industriministeriets och Arbetskrafts- och näringscentralens beslut får verkställas trots att ändring har sökts, om inte en domstol bestämmer något annat. I ett ärende som avses i 26 och 27 § kan ett laga-kraftvunnet beslut och ett beslut som meddelats med anledning av rättelseyrkande verkställas i den ordning som föreskrivs om verkställande av skatter och avgifter.

7 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

34 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet och är i kraft till och med den 31 december 2014.

Genom denna lag upphävs lagen av den 15

december 2000 om stödjande av företagsverksamhet (1068/2000) jämte ändringar.

På ett understöd som beviljats med stöd av denna lag tillämpas 18—33 § ännu efter lagens giltighetstid. Lagens 18 § tillämpas dock inte efter den 31 december 2015, om inte understödet finansieras enbart med nationella medel.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

35 §

Övergångsbestämmelser

Den upphävda lagen och de bestämmelser

som utfärdats med stöd av den tillämpas på understöd som beviljats med stöd av dem. På tillsyn, granskning, rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter samt avbrytande av utbetalning tillämpas dock vad om dessa föreskrivs i 20—23 och 25 § i denna lag.

På en sådan ansökan om stöd för företagsverksamhet som är anhängig vid en arbeidskrafts- och näringscentral när denna lag träder i kraft skall bestämmelserna i denna lag tillämpas. Gäller ansökan stöd för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter tillämpas dock på ansökan bestämmelserna i den lag som upphävs genom denna lag.

2.

Lag**om ändring av 41 § i lagen om stödjande av företagsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 december 2000 om stödjande av företagsverksamhet (1068/2000)
 41 § 2 mom. som följer:

41 §

Beslut om beviljande av stöd kan med stöd
 av denna lag fattas till utgången av 2007. Be-
 slut om utbetalning av stöd kan i fråga om fi-
 nansiering ur Europeiska gemenskapens
 strukturfonder och motsvarande nationella

finansiering fattas till utgången av 2008. Be-
 slut om utbetalning som gäller enbart natio-
 nell finansiering kan fattas i enlighet med be-
 slutsvillkoren för utbetalning av stöd.

Denna lag träder i kraft den .

Helsingfors den 29 september 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Handels- och industriminister *Mauri Pekkarinen*

2.

Lag**om ändring av 41 § i lagen om stödjande av företagsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 december 2000 om stödjande av företagsverksamhet (1068/2000)
41 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

41 §

Beslut om beviljande av stöd kan med stöd av denna lag fattas till utgången av 2006. Beslut om utbetalning av stöd kan i fråga om finansiering ur Europeiska gemenskapens strukturfonder och motsvarande nationella finansiering fattas till utgången av 2008. Beslut om utbetalning av enbart nationell finansiering kan fattas i enlighet med beslutsvillkoren för utbetalning av stöd.

Föreslagen lydelse

41 §

Beslut om beviljande av stöd kan med stöd av denna lag fattas till utgången av 2007. Beslut om utbetalning som gäller stöd kan i fråga om finansiering ur Europeiska gemenskapens strukturfonder och motsvarande nationella finansiering fattas till utgången av 2008. Beslut om utbetalning av enbart nationell finansiering kan fattas i enlighet med beslutsvillkoren för utbetalning av stöd.

Denna lag träder i kraft den .